

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 17. februarja 2011 *

V zadevi T-55/08,

Union des associations européennes de football (UEFA) s sedežem v Nyonu (Švica), ki jo zastopajo A. Bell in K. Learoyd, solicitors, D. Anderson, QC, ter B. Keane, solicitor,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata F. Benyon in E. Montaguti, zastopnika, skupaj z J. Flynnom, QC, in M. Lester, barrister,

tožena stranka,

ob intervenciji

Kraljevine Belgije, ki jo zastopa C. Pochet, zastopnica, skupaj z J. Stuyckom, odvetnikom,

* Jezik postopka: angleščina.

in

Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska, ki sta ga sprva zastopala S. Behzadi-Spencer in V. Jackson, nato S. Behzadi-Spencer in L. Seeboruth, zastopniki, skupaj s T. de la Marom in B. Kennellyjem, barristers,

intervenienta,

zaradi razglasitve delne ničnosti Sklepa Komisije z dne 16. oktobra 2007 o združljivosti ukrepov, ki jih sprejme Združeno kraljestvo v skladu s členom 3a(1) Direktive Sveta 89/552/EGS o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov, s pravom Skupnosti (2007/730/ES) (UL L 295, str. 12),

SPLOŠNO SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi N.J. Forwood (poročevalec), predsednik, L. Truchot in J. Schwarcz, sodnika, sodna tajnica: K. Pocheć, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 24. februarja 2010

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

- 1 Člen 49, prvi odstavek, ES določa:

„V okviru določb, navedenih v nadaljevanju, se omejitve svobode opravljanja storitev v Skupnosti prepovejo za državljane držav članic, ki imajo sedež v eni od držav Skupnosti, vendar ne v državi osebe, ki so ji storitve namenjene.“

- 2 V skladu s členom 86(1) ES „[d]ržave članice glede javnih podjetij ali podjetij, katerim so odobrile posebne ali izključne pravice, ne smejo sprejeti ali ohraniti v veljavi ukrepov, ki so v nasprotju s pravili iz te pogodbe, zlasti iz člena 12 [ES] in členov [od] 81 [ES] do 89 [ES].“
- 3 Člen 3a Direktive Sveta z dne 3. oktobra 1989 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov (89/552/EGS) (UL L 298, str. 23), kakor je bil dodan z Direktivo Evropskega

parlamenta in Sveta 97/36/ES z dne 30. junija 1997 o spremembi Direktive [89/552] (UL L 202, str. 60), določa:

„1. Vsaka država članica sme sprejeti ukrepe v skladu s pravom Skupnosti, s katerimi zagotovi, da izdajatelji televizijskih programov pod njeno sodno pristojnostjo ne razširjajo tistih dogodkov, ki v tej državi članici veljajo za dogodke velikega družbenega pomena, na ekskluzivni osnovi, s čimer bi večji delež javnosti v tej državi članici prikrajšali za možnost spremljanja takšnih dogodkov prek neposrednega prenosa ali prek poznejšega prenosa na brezplačni televiziji. Če stori tako, mora zadevna država članica sestaviti seznam določenih nacionalnih ali drugih dogodkov, ki zanj veljajo kot dogodki velikega družbenega pomena. To stori jasno in pregledno ter pravočasno in učinkovito. Pri tem zadevna država članica določi tudi to, ali morajo biti takšni dogodki dostopni v celotnem ali delnem neposrednem prenosu, ali v primerih, ko je to potrebno ali primerno iz objektivnih razlogov javnega interesa, v celotnem ali delnem poznejšem prenosu.

2. Države članice Komisijo takoj obvestijo o vsakem ukrepu, ki so ga ali ga bodo sprejele v skladu z odstavkom 1. Komisija v treh letih od dneva obvestila preveri, ali so takšni ukrepi skladni s pravom Skupnosti in o njih obvesti druge države članice. Komisija zaprosi za mnenje odbora, ki je bil ustanovljen v skladu s členom 23a. Sprejete ukrepe takoj objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti, najmanj enkrat letno pa objavi tudi konsolidirani seznam ukrepov, ki so jih sprejele države članice.

3. Države članice z ustreznimi sredstvi v skladu s svojimi zakonodajami zagotovijo, da izdajatelji televizijskih programov pod njihovo sodno pristojnostjo ne izvajajo ekskluzivnih pravic, ki so jih ti izdajatelji televizijskih programov kupili po datumu objave te direktive, s čimer bi večji delež javnosti v drugi državi članici prikrajšali za možnost spremljanja dogodkov, ki jih je ta druga država članica določila v skladu s predhodnimi odstavki, bodisi v celotnem ali delnem neposrednem prenosu bodisi v primerih, ko je to potrebno ali primerno iz objektivnih razlogov javnega interesa, v celotnem ali delnem poznejšem prenosu na brezplačni televiziji, kar je ta druga država določila v skladu z odstavkom 1.“

4 V uvodnih izjavah od 18 do 22 Direktive 97/36 je navedeno:

- „(18) ker je bistvenega pomena, da države članice lahko sprejmejo ukrepe, s katerimi bi zaščitile pravico do obveščenosti in širši javnosti zagotovile dostop do televizijskega spremljanja nacionalnih in nenacionalnih dogodkov velikega družbenega pomena, kot so denimo olimpijske igre, nogometni svetovni pokal in evropsko nogometno prvenstvo; ker si države članice v ta namen ohranjajo pravico do sprejemanja ukrepov, skladnih s pravom Skupnosti, ki so namenjeni reguliranju izvrševanja ekskluzivnih pravic televizijskega razširjanja takšnih dogodkov s strani izdajateljev televizijskih programov pod njihovo sodno pristojnostjo;
- (19) ker je treba zato, da bi se izognili morebitnim pravnim nejasnostim in tržnemu izkrivljanju ter uredili prosti pretok televizijskih storitev, sprejeti dogovore v okviru Skupnosti, pri čemer je treba upoštevati potrebo po preprečevanju možnosti, da bi obšli nacionalne ukrepe za zaščito zakonitih splošnih interesov;
- (20) ker je še zlasti ustrezno, da se v tej direktivi oblikujejo določbe v zvezi z izvrševanjem ekskluzivnih pravic televizijskega razširjanja, ki so jih izdajatelji televizijskih programov morda kupili v zvezi z dogodki, ki jim pripisujemo velik družbeni pomen, v državi članici, ki nima sodne pristojnosti nad temi izdajatelji; [...]
- (21) ker morajo za namene te direktive dogodki velikega družbenega pomena ustrezati določenim merilom, pomeni da morajo biti izjemni dogodki, ki so predmet zanimanja širše javnosti v Evropski uniji ali v neki državi članici ali v pomembnem sestavnem delu neke države članice in jih vnaprej organizira prireditelj, ki je pravno upravičen prodajati pravice, ki iz takšne prireditve izhajajo;

- (22) ker za namene te direktive ‚brezplačna televizija‘ pomeni razširjanje programov po javnem ali komercialnem kanalu, ki so javnosti dostopni brez dodatnega plačila k že obstoječim načinom financiranja televizijskih organizacij, ki prevladuje v posamezni državi članici (kot so televizijska naročnina in/ali osnovna priključnina na kabelsko omrežje)“.

Dejansko stanje in izpodbijani sklep

- 5 Tožeča stranka, Union des associations européennes de football (UEFA), je vodilni organ evropskega nogometa. Njen glavni cilj je spodbujanje razvoja evropskega nogometa, prav tako pa organizira nekaj mednarodnih tekmovanj v nogometu, med drugim tudi končnico Evropskega prvenstva v nogometu (v nadaljevanju: EURO), v okviru katerega se vsake štiri leta spoprime 16 državnih reprezentanc na skupaj 31 tekmah. UEFA spodbujanje razvoja evropskega nogometa omogočajo dohodki od prodaje komercialnih pravic v zvezi s temi tekmovanji. UEFA v zvezi s tem trdi, da 64% dohodka od prodaje komercialnih pravic v zvezi z EUROM izhaja iz prodaje pravic za televizijske prenose tekem.
- 6 Minister za kulturo, medije in šport Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska (v nadaljevanju: minister) je na podlagi dela IV Broadcasting Act 1996 (zakon o radiodifuziji iz leta 1996) s sklepom z dne 25. junija 1998 pripravil seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, na katerem je tudi EURO.
- 7 Pred sprejetjem tega seznama je minister julija 1997 začel posvetovanje z 42 različnimi organi glede meril za presojo družbenega pomena različnih dogodkov za Združeno kraljestvo. Na podlagi tega postopka je bil sprejet seznam meril, ki je naveden

v dokumentu ministrstva za kulturo, medije in šport iz novembra 1997, ki ga minister uporablja za pripravo seznama dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo. V skladu s tem dokumentom je dogodek mogoče uvrstiti na seznam, zlasti če je posebno odmeven na nacionalni ravni, in ne samo med tistimi osebami, ki običajno spremljajo zadevno športno panogo. V skladu s tem dokumentom je kot tak dogodek mogoče opredeliti nacionalni ali mednarodni športni dogodek na najvišji ravni ali dogodek, v katerem sodeluje državna reprezentanca ali športniki iz Združenega kraljestva. Med dogodki, ki izpolnjujejo ta merila, imajo dogodki, ki pritegnejo veliko televizijskih gledalcev ali ki se običajno neposredno prenašajo na brezplačnih televizijah, več možnosti za uvrstitev na seznam. Minister pri presoji prav tako upošteva druge dejavnike glede posledic za zadevni šport, kot so možnost neposrednega prenašanja dogodka v celoti, vpliv na dohodke na zadevnem športnem področju, posledice za trg radiodifuzije in obstoj okoliščin, ki zagotavljajo dostop do dogodka prek poznejšega televizijskega ali radijskega prenosa.

- 8 Minister je nato v skladu s členom 97 Broadcasting Act 1996 začel postopek posvetovanja glede posameznih dogodkov, ki bi jih bilo treba uvrstiti na seznam. V okviru tega posvetovanja je prosil za mnenje več zadevnih organov, zainteresiranih oseb in imetnikov pravic do televizijskega prenosa, kot je UEFA. Poleg tega je posvetovalni odbor z nazivom Advisory Group on listed events (posvetovalna skupina za dogodke s seznama), ki ga je ustanovil minister, izdal mnenje o dogodkih, ki bi jih bilo treba uvrstiti na seznam, in glede EURA predlagal, naj se na seznam uvrstijo finale, polfinale in tekme, v katerih sodelujejo nacionalna moštva Združenega kraljestva.

- 9 Na podlagi člena 98 Broadcasting Act 1996, kakor je bil spremenjen s Television Broadcasting Regulations 2000 (uredba o razširjanju televizijskih programskih vsebin iz leta 2000), se izdajatelji televizijskih programov delijo na dve kategoriji. V prvo

spadajo tisti, ki opravljajo brezplačno storitev, ki jo poleg tega lahko uporablja najmanj 95 % prebivalstva Združenega kraljestva. V drugo pa spadajo tisti, ki teh pogojev ne izpolnjujejo.

- 10 Poleg tega na podlagi člena 101 Broadcasting Act 1996, kakor je bil spremenjen s Television Broadcasting Regulations 2000, izdajatelj televizijskih programov, ki spada v eno od teh kategorij, lahko neposredno prenaša celoten dogodek ali del dogodka, ki je vpisan na seznam, samo če je izdajatelj iz druge kategorije pridobil pravico do neposrednega prenosa istega celotnega dogodka ali istega dela tega dogodka v isti ali v bistvu isti regiji. Če ta pogoj ni izpolnjen, mora izdajatelj, ki želi neposredno prenašati celoten zadevni dogodek ali njegov del, pridobiti predhodno dovoljenje Office of Communications (urad za komunikacije).

- 11 V skladu s členom 3 Code on Sports and Other Listed and Designated Events (kodeks o športnih in drugih dogodkih, vpisanih na seznam), kot je veljal leta 2000, so dogodki, ki so vpisani na seznam dogodkov velikega družbenega pomena razdeljeni v dve skupini. V „skupini A“ so dogodki, ki jih ni mogoče ekskluzivno neposredno prenašati, če niso izpolnjeni nekateri pogoji. V „skupini B“ so dogodki, ki jih je mogoče ekskluzivno neposredno prenašati le, če so bile sprejete določbe, zato da se zagotovi poznejši prenos.

- 12 V skladu s členom 13 Code on Sports and Other Listed and Designated Events lahko Office of Communications da dovoljenje za dogodke iz „skupine A“ s seznama, med katere spada EURO, če so bile zadevne pravice do prenosa pravično in razumno javno ponujene vsem izdajateljem televizijskih programov, noben izdajatelj iz druge kategorije pa ni izrazil zanimanja za njihov nakup.

- 13 Združeno kraljestvo je z dopisom z dne 25. septembra 1998 na podlagi člena 3a(2) Direktive 89/552 Komisiji Evropskih skupnosti posredovalo seznam dogodkov, ki ga je pripravil minister. Po izmenjavi dopisov med Združenim kraljestvom in Komisijo in po novem obvestilu o ukrepih z dne 5. maja 2000 je generalni direktor generalnega direktorata (GD) Komisije „Izobraževanje in kultura“ z dopisom z dne 28. julija 2000 Združeno kraljestvo obvestil, da Komisija nima zadržkov zoper ukrepe te države članice in da bodo ti zato objavljeni v naslednji številki Uradnega lista Evropskih skupnosti.

- 14 Splošno sodišče je s sodbo z dne 15. decembra 2005 v zadevi Infront WM proti Komisiji (T-33/01, ZOdl., str. II-5897) odločitev iz dopisa z dne 28. julija 2000 razglasilo za nično, ker bi jo glede na to, da pomeni odločbo v smislu člena 249 ES, moral sprejeti kolegij članov Komisije (zgoraj navedena sodba Infront WM proti Komisiji, točka 178).

- 15 Komisija je na podlagi sodbe Infront WM proti Komisiji, navedene v točki 14 zgoraj, sprejela Sklep z dne 16. oktobra 2007 o združljivosti ukrepov, ki jih sprejme Združeno kraljestvo v skladu s členom 3a(1) Direktive [89/552], s pravom Skupnosti (2007/730/ES) (UL L 295, str. 12, v nadaljevanju: izpodbijani sklep).

- 16 Izrek izpodbijanega sklepa se glasi:

„Člen 1

Ukrepi, ki jih je sprejelo Združeno kraljestvo v skladu s členom 3a(1) Direktive [89/552] in jih 5. maja 2000 priglasilo Komisiji ter so objavljeni v Uradnem listu Evropskih skupnosti C 328 z dne 18. novembra 2000, so v skladu s pravom Skupnosti.

Člen 2

Ukrepi, ki so navedeni v Prilogi k temu sklepu, se v skladu s členom 3a(2) Direktive [89/552] objavijo v Uradnem listu Evropske unije.“

17 Izpodbijani sklep je utemeljen zlasti z naslednjimi točkami obrazložitve:

- „(4) Seznam dogodkov, ki so za družbo zelo pomembni in ki jih vključujejo ukrepi Združenega kraljestva, je bil pripravljen na jasn in pregleden način, v [tej državi članici] pa se je začelo obsežno posvetovanje.
- (5) Komisija je z zadovoljstvom ugotovila, da izpolnjujejo dogodki, navedeni med ukrepi Združenega kraljestva, vsaj dve od naslednjih meril, ki so zanesljivi pokazatelji pomembnosti dogodkov za družbo: (i) poseben vsesplošni odziv v državi članici in ne le pomembnost za tiste, ki običajno spremljajo zadevni športni dogodek ali dejavnost; (ii) prebivalci države članice dogodku vsesplošno pripisujejo posebno kulturno pomembnost, zlasti glede spodbujanja kulturne identitete; (iii) vključenost državne reprezentance v zadevni dogodek v okviru mednarodno pomembnega tekmovanja ali turnirja; in (iv) dejstvo, da se dogodek običajno predvaja na brezplačni televiziji in da pritegne velik del televizijskih gledalcev.
- (6) Znatno število dogodkov, navedenih na seznamu ukrepov Združenega kraljestva, vključno z letnimi in zimskimi olimpijskimi igrami, finalnimi tekmami svetovnega pokala in finalnimi turnirji evropskega prvenstva, spada med dogodke, ki se običajno uvrščajo med zelo pomembne dogodke za družbo, kot je izrecno

navedeno v uvodni izjavi 18 Direktive [97/36]. Ti dogodki imajo v Združenem kraljestvu poseben vsesplošni odziv, saj so priljubljeni zlasti pri širši javnosti (ne glede na državljanstvo udeležencev) in ne le pri tistih, ki običajno spremljajo športne dogodke.

[...]

- (18) Navedeni dogodki, vključno s tistimi, ki se obravnavajo kot celota in ne kot vrsta posameznih dogodkov, se običajno predvajajo na brezplačni televiziji in pritegnejo velik del televizijskih gledalcev. [...]
- (19) Zaradi velikega javnega interesa, da se zagotovi javni dostop do predvajanja dogodkov, ki so zelo pomembni za družbo, se zdijo ukrepi Združenega kraljestva sorazmerni in jih je mogoče šteti [za] upravičeno odstopanje od temeljne svobode opravljanja storitev iz Pogodbe ES.
- (20) Ukrepi Združenega kraljestva so skladni s pravili [...] o konkurenci [iz Pogodbe ES], ker določitev izdajatelja televizijskega programa, ki izpolnjuje pogoje za predvajanje navedenih dogodkov, temelji na objektivnih merilih, ki omogočajo dejansko in potencialno konkurenco pri pridobivanju pravic do predvajanja teh dogodkov. Poleg tega tudi število navedenih dogodkov ni tako nesorazmerno, da bi lahko povzročilo izkrivljenje konkurence na končnih trgih brezplačne in plačljive televizije.

- (21) Sorazmernost ukrepov Združenega kraljestva je podkrepljena z dejstvom, da zahteva veliko navedenih dogodkov le ustrezno sekundarno oddajanje.

[...]

- (24) Iz sodbe [Infront WM proti Komisiji] je razvidno, da izjava, da so ukrepi, sprejeti v skladu s členom 3a(1) Direktive [89/552], v skladu s pravom Skupnosti, pomeni sklep, ki ga mora zato Komisija sprejeti. Skladno s tem je treba s tem sklepom izjaviti, da so ukrepi, ki jih je priglasilo Združeno kraljestvo, v skladu s pravom Skupnosti. Ukrepi, navedeni v Prilogi k temu sklepu, se v skladu s členom 3a(2) Direktive [89/552] objavijo v Uradnem listu Evropske unije.“

Postopek in predlogi strank

- ¹⁸ UEFA je 5. februarja 2008 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

- ¹⁹ UEFA Splošnemu sodišču prav tako predlaga, naj v okviru ukrepov procesnega vodstva pozove Komisijo, naj predloži več dokumentov, ki po njenem mnenju lahko pripomorejo k učinkovitemu poteku pisnega postopka, razjasnitvi spornih vprašanj in izvedbi sodnega nadzora s strani Splošnega sodišča.

- 20 Združeno kraljestvo in Kraljevina Belgija sta v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 11. in 16. junija 2008 vložila predloga za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Komisije.
- 21 Predsednik sedmega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 29. septembra 2008 ti intervenciji dovolil. Intervenienta sta predložila vlogi, UEFA pa je glede njiju predložila stališča v za to določenih rokih.
- 22 Splošno sodišče je na podlagi poročila sodnika poročevalca odločilo začeti ustni postopek in je v okviru ukrepov procesnega vodstva UEFI pisno postavilo eno vprašanje, Komisiji pa dve. Na vprašanja Splošnega sodišča je bilo odgovorjeno v za to določenih rokih.
- 23 UEFA Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- izpodbijani sklep v delu, v katerem je potrjena združljivost vključitve celotnega EURA na nacionalni seznam Združenega kraljestva s pravom Skupnosti, razglasi za ničen;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 24 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne;

– UEFA naloži plačilo stroškov.

25 Združeno kraljestvo in Kraljevina Belgija Splošnemu sodišču predlagata, naj tožbo zavrne.

Pravo

Dopustnost

Trditve strank

26 Kraljevina Belgija trdi, da je tožba nedopustna, ker izpodbijani sklep UEFE niti neposredno niti posamično ne zadeva, Splošno sodišče pa ni pristojno za presojo zakonitosti nacionalnih ukrepov. Poleg tega UEFA ni vložila tožbe zoper ukrepe Združenega kraljestva pred nacionalnimi sodišči, tako da je bila njena tožba pred Sodiščem vložena prepozno in morebitna razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa ne bi vplivala na veljavnost zadevne nacionalne ureditve.

27 UEFA meni, da jo izpodbijani sklep neposredno in posamično zadeva.

Presoja Splošnega sodišča

- 28 Razlogi nedopustnosti, ki jih navaja Kraljevina Belgija, se nanašajo na javni red, saj zadevajo pravni interes UEFE za vložitev tožbe, upoštevanje rokov za vložitev tožbe in pristojnost Splošnega sodišča. Zato mora Splošno sodišče te razloge nedopustnosti preučiti po uradni dolžnosti, čeprav jih Kraljevina Belgija kot intervenientka v skladu s členom 40, četrti odstavek, Statuta Sodišča in členom 116(3) Poslovnika Splošnega sodišča ne more sama podajati, saj Komisija ni izpodbijala dopustnosti tožbe (glej v tem smislu in po analogiji sodbo Sodišča z dne 24. marca 1993 v zadevi CIRFS in drugi proti Komisiji, C-313/90, Recueil, str. I-1125, točke od 21 do 23).
- 29 Glede neposrednega nanašanja na UEFO je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso pogoj, da mora odločba, zoper katero je vložena tožba, kot to predvideva člen 230, četrti odstavek, ES, fizično ali pravno osebo neposredno zadevati, zahteva, da ima izpodbijani ukrep Skupnosti neposredne učinke na pravni položaj posameznika in naslovníkom tega ukrepa, ki so zadolženi za njegovo izvedbo, ne dopušča nobene diskrecijske pravice, saj je ta izvedba samodejna in temelji izključno na skupnostni ureditvi brez uporabe drugih izvedbenih pravil (glej sodbo Sodišča z dne 13. marca 2008 v zadevi Komisija proti Infront WM, C-125/06 P, ZOdl., str. I-1451, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 30 V zvezi s tem v skladu s členom 101 Broadcasting Act 1996 (glej točko 10 zgoraj) noben izdajatelj televizijskih programov iz ene od kategorij, opisanih v točki 9 zgoraj, ne sme ekskluzivno neposredno prenašati dogodka, vpisanega na seznam Združenega kraljestva. Zgolj če noben izdajatelj iz druge kategorije ni izrazil interesa za pridobitev pravic do prenosa tega dogodka in če so izpolnjeni drugi pogoji, navedeni v točki 12 zgoraj, lahko Office of Communications izdajatelju, ki je pridobil pravice do izključnega neposrednega prenosa zadevnega dogodka, izda dovoljenje.

- 31 Iz te ureditve izhaja, da prenos pravic do prenosa EURA, katerega organizator v smislu uvodne izjave 21 Direktive 97/36 je UEFA, na izdajatelje televizijskih programov pod sodno pristojnostjo Združenega kraljestva, tako da je s tem drugim izdajateljem pod sodno pristojnostjo iste države članice, ki so izrazili interes za njihovo pridobitev, odvzeta možnost za prenašanje tega dogodka v celoti ali njegovega dela v tej državi, ne ustvarja pravnih učinkov, ki običajno izhajajo iz take klavzule o izključnosti.
- 32 Čeprav je res, da te pravne posledice izhajajo iz zakonodaje Združenega kraljestva, ne pa iz izpodbijanega sklepa, ostaja dejstvo, da mehanizem vzajemnega priznavanja, ki ga je ta sklep sprožil v skladu s členom 3a(3) Direktive 89/552, ustvari obveznost za države članice, da te posledice zavarujejo. Države članice morajo zlasti zagotoviti, da izdajatelji televizijskih programov pod njihovo sodno pristojnostjo spoštujejo pogoje Združenega kraljestva za televizijski prenos dogodkov, uvrščenih na seznam te države članice, kakor jih je Združeno kraljestvo opredelilo v ukrepih, ki jih je sprejelo in ki so bili objavljeni v Uradnem listu Evropske unije. Vendar obveznost, da se doseže ta rezultat, neposredno vpliva na pravni položaj izdajateljev televizijskih programov pod sodno pristojnostjo drugih držav članic, in ne Združenega kraljestva, ki želijo kupiti pravice za prenos v Združenem kraljestvu, ki so prvotno pripadale UEFA (glej v tem smislu zgoraj v točki 29 navedeno sodbo Komisija proti Infront WM, točki 62 in 63).
- 33 Zato mehanizem vzajemnega priznavanja, ki ga je sprožil izpodbijani sklep, države članice zavezuje, da onemogočijo uveljavljanje pravic, kot so pravice, opisane v točki 31 zgoraj, izdajateljev televizijskih programov pod njihovo sodno pristojnostjo, tako da so pravice, ki so prvotno pripadale UEFA, prizadete tudi, kadar so javno ponujene izdajateljem, ki ne spadajo pod sodno pristojnost Združenega kraljestva, ampak pod sodno pristojnost druge države članice.
- 34 Iz tega sledi, da ima izpodbijani sklep neposredne učinke na pravni položaj UEFA glede pravic, ki so ji prvotno pripadale, in državam članicam ne dopušča nobene

diskrecijske pravice glede zelenih rezultatov, saj je ta izvedba samodejna in temelji izključno na skupnostni ureditvi, neodvisno od vsebine posameznih mehanizmov, ki bi jih države članice vzpostavile za doseg tega rezultata (glej v tem smislu zgoraj v točki 29 navedeno sodbo Komisija proti Infront WM, točki 60 in 61).

35 UEFO zato izpodbijani sklep neposredno zadeva.

36 Glede vprašanja, ali izpodbijani sklep UEFO posamično zadeva, je treba opozoriti, da lahko osebe, ki niso naslovniki odločbe, trdijo, da jih odločba posamično zadeva le, če nanje vpliva zaradi njihovih posebnih značilnosti ali dejanskih okoliščin, na podlagi katerih se razlikujejo od vseh preostalih oseb, in jih zato posamično opredeli na enak način, kot bi posamično opredelila naslovnika take odločbe (glej zgoraj v točki 29 navedeno sodbo Komisija proti Infront WM, točka 70 in navedena sodna praksa).

37 V obravnavanem primeru ni sporno, da ne glede na pravno naravo in izvor pravic za prenos EURA ta predstavlja dogodek v smislu uvodne izjave 21 Direktive 97/36, ker ga vnaprej organizira prireditelj, zakonito pooblaščen za prodajo teh pravic, in ker je zadevni organizator UEFA. Ker je bil položaj takšen tudi ob sprejetju izpodbijanega sklepa, je bilo mogoče UEFO identificirati tudi takrat.

38 Zato izpodbijani sklep UEFO posamično zadeva.

- 39 Glede trditev Kraljevine Belgije, da Splošno sodišče v okviru člena 230 ES ni pristojno za presojo zakonitosti nacionalnih ukrepov in da UEFA ukrepov Združenega kraljestva ni izpodbijala pred nacionalnimi sodišči, zadošča poudariti, da UEFA s tožbo izpodbija predvsem zakonitost člena 1 izpodbijanega sklepa, v skladu s katerim so zadevni ukrepi združljivi s pravom Skupnosti.
- 40 Iz tega izhaja, da se nadzor, za izvedbo katerega je v tej zadevi zaproseno Splošno sodišče, nanaša na zakonitost te ugotovitve, ne da bi neizpodbijanje ukrepov Združenega kraljestva pred nacionalnimi sodišči imelo kakršen koli vpliv na dopustnost tožbe, ki je bila sicer vložena v roku iz člena 230 ES (glej v tem smislu zgoraj v točki 14 navedeno sodbo Infront WM proti Komisiji, točka 109).
- 41 Trditve Kraljevine Belgije o nedopustnosti tožbe je zato treba zavriniti.

Vsebinska presoja

- 42 UEFA navaja osem tožbenih razlogov, in sicer, prvič, kršitev člena 3a(1) Direktive 89/552, drugič, kršitev obveznosti obrazložitve, tretjič, kršitev člena 3a(2) Direktive 89/552, četrtič, kršitev določb Pogodbe glede konkurence, petič, kršitev določb Pogodbe glede svobode opravljanja storitev, šestič, kršitev svoje lastninske pravice, sedmič, kršitev načela sorazmernosti in, osmič, kršitev načela enakega obravnavanja.

- 43 Pred preučitvijo tožbenih razlogov, ki jih je navedla UEFA, je treba predstaviti nekaj splošnih ugotovitev, ki jih je treba upoštevati pri presoji utemeljenosti tožbenih razlogov.
- 44 Najprej je treba poudariti, da je člen 3a(1) Direktive 89/552 vzpostavil možnost, da lahko iz nujnih razlogov v splošnem interesu države članice na audiovizualnem področju omejijo izvajanje temeljnih svoboščin, ki jih določa primarno pravo Skupnosti.
- 45 Tudi če se namreč ukrepi, ki jih države članice sprejmejo v okviru člena 3a(1) Direktive 89/552, uporabljajo nediskriminatorno tako za podjetja s sedežem na nacionalnem ozemlju kot za podjetja s sedežem v drugih državah članicah, pa za to, da pomenijo omejitve svobode opravljanja storitev v smislu člena 49 ES, zadostuje, da dajejo prednost nekaterim podjetjem s sedežem na nacionalnem ozemlju (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 5. junija 1997 v zadevi SETTG, C-398/95, Recueil, str. I-3091, točka 16, in z dne 13. decembra 2007 v zadevi United Pan-Europe Communications Belgium in drugi, C-250/06, ZOdl., str. I-11135, točki 37 in 38).
- 46 Vendar je take omejitve temeljnih svoboščin, zagotovljenih s Pogodbo, mogoče upravičiti, če ustrezajo nujnim razlogom v splošnem interesu, pod pogojem, da so primerne za uresničitev zastavljenega cilja in ne prekoračijo okvirov, ki so potrebni za njegovo uresničitev (glej v tem smislu zgoraj v točki 45 navedeno sodbo United Pan-Europe Communications Belgium in drugi, točka 39 in navedena sodna praksa).
- 47 V zvezi s tem je treba opozoriti, da svoboda izražanja, kot jo varuje člen 10 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950, spada med temeljne pravice, ki jih zagotavlja pravni red Skupnosti, in pomeni nujni razlog v splošnem interesu, ki upravičuje take omejitve (glej v tem smislu zgoraj

v točki 45 navedeno sodbo United Pan-Europe Communications Belgium in drugi, točka 41 in navedena sodna praksa). Poleg tega svoboda izražanja v skladu s členom 10(1) Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin obsega tudi svobodo sprejemanja obvestil.

- 48 Kot je navedeno v točki 19 obrazložitve izpodbijanega sklepa, predstavljajo v obravnavanem primeru ukrepi, ki jih je sprejelo Združeno kraljestvo, oviro za svobodo opravljanja storitev. Vendar kot izhaja iz uvodne izjave 18 Direktive 97/36, je namen ukrepov, predvidenih s členom 3a Direktive 89/552, zavarovati pravico do obveščeniosti in širši javnosti zagotoviti dostop do televizijskega spremljanja nacionalnih in nenacionalnih dogodkov velikega družbenega pomena. V skladu z uvodno izjavo 21 Direktive 97/36 ima dogodek velik družbeni pomen, če je izjemen, je predmet zanimanja širše javnosti v Evropski uniji ali v neki državi članici ali v pomembnem sestavnem delu neke države članice in ga vnaprej organizira prireditelj, ki je pooblaščen prodajati pravice, ki iz takšne prireditve izhajajo.
- 49 Iz tega sledi, da so ukrepi, predvideni s členom 3a(1) Direktive 89/552, upravičeni z nujnimi razlogi v splošnem interesu, ker se nanašajo na dogodke velikega družbenega pomena.
- 50 Dalje, kot je bilo poudarjeno zgoraj v točki 46, morajo biti zadevni ukrepi primerni za uresničitev zastavljenega cilja in ne smejo prekorajčiti okvirov, ki so nujno potrebni za njegovo uresničitev.
- 51 Nazadnje, glede obsega uvodne izjave 18 Direktive 97/36 je treba opozoriti, prvič, da člen 3a Direktive 89/552, na katerega se ta uvodna izjava nanaša, ne usklajuje posebnih

dogodkov, za katere lahko države članice štejejo, da so velikega družbenega pomena. V nasprotju z različico tega člena, ki se pojavi v Sklepu Evropskega parlamenta o skupnem stališču Sveta glede sprejetja Direktive 97/36 (UL 1996, C 362, str. 56) in se izrecno sklicuje na poletne in zimske olimpijske igre ter na svetovno in evropsko prvenstvo v nogometu, se namreč ta določba ne nanaša na posebne dogodke, ki jih je mogoče vključiti na nacionalne sezname.

- 52 Torej uvodne izjave 18 Direktive 97/36 ni mogoče razumeti, kot da je vključitev EURA na nacionalni seznam dogodkov velikega družbenega pomena avtomatično združljiva s pravom Skupnosti. Te uvodne izjave *a fortiori* ni mogoče razumeti, kot da je EURO kot celoto vsekakor mogoče upravičeno vključiti na tak seznam, ne glede na zanimanje za to tekmovanje v zadevni državi članici.
- 53 Nasprotno pa glede na presojo, navedeno zgoraj v točkah od 44 do 49, ta uvodna izjava implicira, da kadar država članica EURO vključi na seznam, ki se ga je odločila pripraviti, ji v obvestilo Komisiji ni treba vključiti posebne obrazložitve, zakaj naj bi šlo za dogodek velikega družbenega pomena.
- 54 Utemeljenost tožbenih razlogov, ki jih je navedla UEFA, je treba presoditi glede na te ugotovitve.
- 55 Nazadnje, ker UEFA z drugim tožbenim razlogom zatrjuje kršitev obveznosti obrazložitve v zvezi s presojo Komisije glede jasnosti in preglednosti postopka, ki je bil

uveden v Združenem kraljestvu, bo Splošno sodišče najprej preučilo ta tožbeni razlog, nato pa bo preizkusilo prvi tožbeni razlog, s katerim UEFA izpodbija utemeljenost te presoje. Poleg tega bo Splošno sodišče peti tožbeni razlog preizkusilo pred četrtem.

Drugi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

– Trditve strank

⁵⁶ UEFA trdi, da je izpodbijani sklep pomanjkljivo obrazložen in da zato Splošno sodišče ne more opraviti nadzora. Glede na to, da so z izpodbijanim sklepom omejene svoboda opravljanja storitev, konkurenca in lastninska pravica, bi ta moral biti podrobno obrazložen. Izpodbijani sklep pa naj ne bi vseboval zadostne obrazložitve glede jasnosti in preglednosti postopka, ki je potekal v Združenem kraljestvu, ali glede svobode opravljanja storitev in konkurenčnega prava.

⁵⁷ Iz besedila izpodbijanega sklepa naj bi namreč izhajalo, da Komisija pri njegovem sprejetju ni upoštevala nobenih sprememb od leta 2000 dalje, tako da leta 2007 ni imela potrebnih podatkov za sprejetje pravilno obrazloženega sklepa. Podatki o gledanosti EURA 2000 in EURA 2004 naj bi kazali, da je tekme, v katerih ni sodelovala državna reprezentanca Združenega kraljestva, v tej državi spremljala zgolj tretjina tistih televizijskih gledalcev, ki so sicer spremljali tekme, v katerih je sodelovala reprezentanca te države. Komisija naj bi s tem, da ni zbrala informacij glede vseh sprememb okoliščin po izdaji sodbe Infront WM proti Komisiji, navedeni v točki 14 zgoraj, kar naj bi bilo nujno za sprejetje odločitve glede seznama Združenega kraljestva,

prav tako kršila načelo dobrega upravljanja. Z navedeno sodbo naj prav tako ne bi bila potrjena presoja iz dopisa z dne 28. julija 2000 (glej točki 13 in 14 zgoraj) glede združljivosti seznama Združenega kraljestva s pravom Skupnosti.

- 58 Komisija naj bi dopis z dne 28. julija 2000 zgolj spremenila v sklep in pri tem ni opravila bolj poglobljene analize, temveč zgolj skrajšano, ki jo je po lastnih trditvah pred Splošnim sodiščem opravila v okviru zadeve, v kateri je bila izrečena sodba Infront WM proti Komisiji, navedena v točki 14 zgoraj. Ta kršitev obveznosti izvedbe poglobljene preiskave naj bi neizogibno povzročila kršitev obveznosti obrazložitve ter očitne napake pri presoji glede svobode opravljanja storitev in konkurenčnega prava.
- 59 UEFA v zvezi s tem trdi, da je bila omejitev svobode opravljanja storitev obrazložena zgolj s sklicevanjem na televizijski dostop do dogodkov velikega družbenega pomena, kar naj bi bilo zgolj sklicevanje na člen 3a Direktive 89/552 brez navedbe dejanskih in pravnih okoliščin, ki bi upravičevale ta odstop od temeljne določbe Pogodbe. V zvezi s konkurenčnim pravom naj izpodbijani sklep tudi ne bi poskusil opredeliti upoštev-
nih trgov.
- 60 Nazadnje, UEFA zatrjuje, da bi Komisija morala posebej obrazložiti svojo izbiro, da bo sledila drugačnemu pristopu, kot je bil tisti, ki ga je sprejela glede držav članic, ki so na svoje sezname vključile zgolj nekatere tekme EURA.
- 61 Komisija ob podpori intervenientov izpodbija utemeljenost tega tožbenega razloga.

– Presoja Splošnega sodišča

- 62 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti obrazložitev, ki se zahteva v členu 253 ES, prilagojena vrsti obravnavanega akta ter mora jasno in nedvoumno izražati tisto, na čemer temeljijo ugotovitve institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko stranke seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče opravi nadzor. Zahtevo po obrazložitvi je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino akta, lastnosti podanih razlogov in interes za pojasnitev, ki ga lahko imajo naslovniki akta ali drugi, ki jih ta neposredno in posamično zadeva. V obrazložitvi ni treba podrobno navesti vseh upoštevni dejanskih in pravnih okoliščin, ker se vprašanje, ali obrazložitev izpolnjuje zahteve iz člena 253 ES, nanaša ne le na besedilo tega člena, ampak tudi na kontekst in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (sodba Sodišča z dne 30. marca 2000 v zadevi VBA proti Florimex in drugi, C-265/97 P, Recueil, str. I-2061, točka 93).
- 63 Poleg tega je treba opozoriti, da obveznost obrazložitve pomeni bistveno procesno zahtevo, ki jo je treba ločiti od vprašanja utemeljenosti obrazložitve, pri kateri gre za vprašanje vsebinske zakonitosti spornega akta (sodba Splošnega sodišča z dne 12. decembra 2007 v zadevi Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, T-112/05, ZOdl., str. II-5049, točka 94).
- 64 Glede vprašanja, ali je postopek, ki je bil uveden v Združenem kraljestvu, izpolnjeval pogoja jasnosti in preglednosti, je Komisija v točki 4 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da je bil seznam dogodkov, ki so velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, pripravljen na jasen in pregleden način in da se je v tej državi članici začelo obsežno posvetovanje (glej točko 17 zgoraj).

- 65 V zvezi s tem je treba poudariti, prvič, da je tudi UEFA kot organizator EURA sodelovala v zadevnem postopku s tem, da je z dopisom z dne 23. decembra 1997, naslovljenim na ministra, podala svoja stališča glede morebitne vključitve tega tekmovanja na seznam dogodkov, ki so velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo.
- 66 Drugič, določbe Broadcasting Act 1996 glede dogodkov velikega družbenega pomena so v prilogi k izpodbijanemu sklepu. Člen 97 tega zakona določa, da zadevni seznam pripravi minister po posvetovanju zlasti z osebo, od katere je mogoče pridobiti pravice za televizijski prenos vseh dogodkov nacionalnega pomena, ki jih minister predlaga za vključitev na ta seznam.
- 67 Tretjič, iz točke 5 v povezavi s točkama 6 in 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa izhaja, da je Komisija potrdila vpis EURA na seznam Združenega kraljestva, ker je posebno odmeven v tej državi članici, in to ne samo med tistimi, ki običajno spremljajo športne dogodke na televiziji, in ker je bil vedno predvajan na brezplačni televiziji ter je pritegnil velik del televizijskih gledalcev. Zadevna merila pa spadajo med merila, ki jih je minister določil pred postopkom posvetovanja glede posebnih dogodkov, ki bi jih bilo treba uvrstiti na seznam Združenega kraljestva (glej točki 7 in 8 zgoraj).
- 68 Iz tega izhaja, da izpodbijani sklep vsebuje zadostne informacije, ki UEFI omogočajo, da se seznanijo s tem, zakaj je Komisija ugotovila, da je bil postopek, ki mu je minister sledil, jasen in pregleden glede na uporabljena merila za izbiro dogodkov, ki jih je treba vpisati na seznam, posvetovanje, opravljeno v zvezi s to izbiro, in opredelitev pristojnega organa v zvezi s tem, Splošnemu sodišču pa, da opravi nadzor nad utemeljenostjo te presoje.

- 69 Glede splošnega zatrjevanja UEFE v zvezi s pomanjkljivo obrazložitvijo na področjih svobode opravljanja storitev in konkurenčnega prava je treba opozoriti, da je Komisija v točkah 19 in 20 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla razloge, zaradi katerih meni, da ukrepi Združenega kraljestva niso v nasprotju z določbami prava Skupnosti, ki se nanašajo na ti področji (glej točko 17 zgoraj).
- 70 Komisija je v zvezi s tem navedla, da se zdijo ukrepi Združenega kraljestva sorazmerni in jih je mogoče šteti za upravičeno odstopanje od svobode opravljanja storitev zaradi nujnih razlogov v splošnem interesu, kot je javni dostop do predvajanja dogodkov, ki so zelo pomembni za družbo. Iz točke 19 obrazložitve izpodbijanega sklepa je razvidno, da je Komisija navedla razloge, zaradi katerih meni, da določbe Pogodbe glede svobode opravljanja storitev niso ovira za vpis EURA na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, tako da jih UEFA lahko razume in izpodbija njihovo utemeljenost, Splošno sodišče pa opravi nadzor. Glede na to, da so v točkah 5, 6 in 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedeni razlogi, zaradi katerih je Komisija menila, da je EURO dogodek velikega družbenega pomena, lahko namreč UEFA, prvotna imetnica pravic za prenos EURA, presodi, ali obstajajo razlogi za izpodbijanje te presoje, ali morda dokaže, da je vpis vseh tekem tega tekmovanja na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo nesorazmeren ali kako drugače v nasprotju s pravom Skupnosti.
- 71 Komisija je glede konkurenčnega prava v točki 20 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da so merila za razvrstitev izdajateljev televizijskih programov objektivna in da ukrepi Združenega kraljestva omogočajo dejansko in potencialno konkurenco pri pridobivanju pravic do prenosa zadevnih dogodkov. Poleg tega je Komisija ugotovila, da število dogodkov, vpisanih na seznam, ni tako nesorazmerno, da bi lahko povzročilo izkrivljenje konkurence na končnih trgih brezplačne in plačljive televizije.

- 72 Ugotoviti je treba, da je Komisija v tej točki obrazložitve navedla razloge, zaradi katerih meni, da ukrepi Združenega kraljestva ne kršijo člena 86 ES. Iz te točke obrazložitve je prav tako razvidno, da se stališče Komisije nanaša tako na trg pridobivanja pravic do prenosa zadevnih dogodkov kot na končne trge brezplačne in plačljive televizije. Prav tako je treba pojasniti, da namen izpodbijanega sklepa ni presojeti zakonitost ravnanja podjetij glede na člena 81 ES in 82 ES in, če je treba, sprejeti ukrepe na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (UL 2003 L 1, str. 1), temveč presoditi združljivost državnih ukrepov s členom 86 ES. V tem okviru je obveznost obrazložitve, ki jo ima Komisija na podlagi člena 253 ES, izpolnjena, če ta institucija glede podjetij, ki so pridobila posebne ali izključne pravice, nedvoumno navede razloge, zaradi katerih meni, da nacionalna zakonodaja ne pomeni omejitve za konkurenco, ki bi bila nezdržljiva z upoštevnimi pravili Pogodbe.
- 73 Glede na to, da so ti razlogi razvidni iz točke 20 obrazložitve izpodbijanega sklepa, lahko UEFA razume razlogovanje Komisije in izpodbija njegovo utemeljenost pred Splošnim sodiščem, to pa lahko opravi nadzor v zvezi s tem.
- 74 Glede trditve UEFE, da Komisija ni pravno zadostno obrazložila izpodbijanega sklepa, ker za namene nadzora nad pravilnostjo presoje ministra, ki je privedla do vpisa EURA na seznam dogodkov velikega družbenega pomena v Združenem kraljestvu, ni upoštevala okoliščin po letu 2000, je treba ugotoviti, da se te trditve ne nanašajo na obrazložitev izpodbijanega sklepa, ampak na njegovo utemeljenost. Glede na to, da je Komisija v točkah 5, 6 in 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla razloge, zaradi katerih meni, da je bilo EURO mogoče upravičeno vpisati na zadevni seznam, če bi se izkazalo, da ni upoštevala okoliščin, zaradi katerih bi bila njena odločitev lahko nepravilna, bi to namreč vplivalo na vsebinsko zakonitost izpodbijanega sklepa. Zato je treba te trditve obravnavati v okviru tretjega tožbenega razloga.

- 75 Glede trditve, da bi Komisija morala posebej obrazložiti svojo izbiro, da bo sledila drugačnemu pristopu, kot je bil tisti, ki ga je sprejela glede držav članic, ki so na svoje sezname vpisale zgolj nekatere tekme EURA, je treba ugotoviti, da Komisija v obravnavanem primeru ni imela nobene take obveznosti.
- 76 V zvezi s tem člen 3a Direktive 89/552 ne usklajuje posebnih dogodkov, za katere lahko države članice štejejo, da so velikega družbenega pomena (glej točki 51 in 52 zgoraj), tako da je lahko več pristopov glede vpisa tekem EURA na nacionalni seznam združljivih z zadevno določbo.
- 77 Če je torej vpis celotnega EURA na nacionalni seznam združljiv s pravom Skupnosti, potem ni ovir, da tudi vpis zgolj posameznih tekem tega tekmovanja ne bi bil. To, da je Komisija v svojih odločitvah navedla, da so različni pristopi prav tako združljivi s pravom Skupnosti, samo po sebi ni kontradiktorno in v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, za to ni potrebna nobena posebna obrazložitev.
- 78 Zato je treba drugi tožbeni razlog zavrnil.

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 3a(1) Direktive 89/552

– Trditve strank

- 79 UEFA opozarja, da člen 3a(1) Direktive 89/552 državam članicam nalaga, da morajo seznam dogodkov velikega družbenega pomena pripraviti v skladu z jasnimi in preglednimi postopki ter pravočasno in učinkovito. V točki 4 obrazložitve izpodbijanega

sklepa je v zvezi s tem navedeno zgolj to, da je ta pogoj izpolnjen in da se je v Združenem kraljestvu začelo obsežno posvetovanje.

- 80 To posvetovanje pa naj ne bi bilo popolno, ker naj minister ne bi pravilno upošteval komentarjev, ki jih je podala UEFA. Minister naj poleg tega ne bi upošteval mnenja Advisory Group on listed events (glej točko 8 zgoraj), ki je priporočil, naj se v „skupino B“ seznama vpišejo tekme, v katerih ne sodelujejo nacionalna moštva Združenega kraljestva, in mnenje Office of Fair Trading (OFT, urad za varstvo konkurence Združenega kraljestva), ki je predlagal, naj se tekme vpišejo na seznam dogodkov velikega družbenega pomena zgolj takrat, ko to zahteva „nezadržljiv javni interes“. Minister pa naj kljub temu ne bi navedel razlogov, zaradi katerih ni sledil tem mnenjem, niti naj ne bi obrazložil, zakaj je vsako tekmo EURA treba šteti, kot da je velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo.
- 81 Poleg tega naj ne bi bilo nobenega posvetovanja glede meril za razvrstitev izdajateljev televizijskih programov v kategoriji, določeni s členom 98 Broadcasting Act 1996 (glej točko 9 zgoraj), pri čemer naj bi ta merila povečevala omejitve konkurence, določene z zakonodajo Združenega kraljestva, in izdajateljem televizijskih programov, ki nimajo sedeža v tej državi članici, praktično onemogočala pridobitev izključnih pravic za televizijski prenos dogodkov, vpisanih na seznam. Razvrstitev izdajateljev televizijskih programov v kategorije naj bi tudi vplivala na razsežnost posledic vključitve dogodka na seznam.
- 82 UEFA poudarja, da Združeno kraljestvo od leta 1998 ni spremenilo seznama dogodkov velikega družbenega pomena, medtem ko naj bi se od takrat trg bistveno spremenil. Posvetovanja, ki je potekalo v letih 1997 in 1998, naj torej ne bi bilo mogoče šteti za primerne za namene sprejetja sklepa Komisije oktobra 2007.

- 83 Broadcasting Act 1996 naj ne bi izpolnjeval zahtev iz člena 3a Direktive 89/552, ker naj ministra ne bi zavezoval, da preizkusi, ali poznejši prenos zadostuje za to, da se zavaruje splošni interes za televizijski dostop do zelo pomembnega dogodka. Poleg tega naj postopek, v skladu s katerim je bila izbrana skupina s seznama, v katero spada določen dogodek, ne bi bil niti jasen niti pregleden. V tem okviru naj iz navedbe iz točke 21 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da je sorazmernost ukrepov Združenega kraljestva podkrepljena z dejstvom, da veliko navedenih dogodkov zahteva le ustrezno sekundarno oddajanje, ne bi bilo razvidno, zakaj naj bi bilo razumno in sorazmerno v „skupino A“ seznama vključiti vse tekme EURA.
- 84 UEFA zatrjuje, da ukrepi Združenega kraljestva omejujejo izključne pravice, pridobljene od 1. oktobra 1996 dalje, medtem ko je bil EURO vpisan na seznam te države članice šele 25. junija 1998. Komisija pa naj ne bi preizkusila zakonitosti določanja retroaktivnih omejitev pravic v zvezi z EUROM, čeprav naj to ravnanje ne bi bilo združljivo niti z zakonodajo Združenega kraljestva niti s členom 3a(3) Direktive 89/552.
- 85 Nazadnje UEFA poudarja, da s svojimi očitki izpodbija veljavnost izpodbijanega sklepa, saj Komisija ni ugotovila, da postopek, izpeljan na nacionalni ravni, ni bil niti jasen niti pregleden, pri čemer je to, da ukrepov Združenega kraljestva ni izpodbijala pred nacionalnimi sodišči, ne ovira pri podajanju tega tožbenega razloga.
- 86 Komisija ob podpori intervenientov izpodbija utemeljenost tega tožbenega razloga.

– Presoja Splošnega sodišča

- 87 Najprej je treba opozoriti, da člen 3a(1) Direktive 89/552 ne določa posebnih dejavnikov, ki morajo opredeljevati postopke, uvedene na nacionalni ravni za pripravo seznama dogodkov velikega družbenega pomena. Ta določba državam članicam daje diskrecijsko pravico v zvezi z izvajanjem zadevnih postopkov glede njihovih faz, morebitnega posvetovanja z zadevnimi osebami in podelitve upravnih pristojnosti, obenem pa določa, da morajo biti v celoti jasni in pregledni.
- 88 Omejitve izvrševanja temeljnih svoboščin, zagotovljenih s Pogodbo, ki izhajajo iz nacionalnih ukrepov in so upravičene z nujnimi razlogi v splošnem interesu, morajo namreč biti primerne za uresničitev zastavljenega cilja in ne smejo preseči okvirov, ki so nujno potrebni za njegovo uresničitev (glej točko 46 zgoraj).
- 89 Tako tudi kadar je namen nacionalnih zakonodaj, kot so zakonodaje, predvidene v členu 3a(1) Direktive 89/552, varstvo svobode izražanja (glej točke od 47 do 49 zgoraj), morajo biti zahteve, ki izhajajo iz ukrepov, namenjenih izvajanju take politike, vsekakor sorazmerne glede na omenjeni cilj, način njihove uporabe pa ne sme biti diskriminatoren na škodo državljanov drugih držav članic (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 28. novembra 1989 v zadevi Groener, C-379/87, Recueil, str. 3967, točka 19, in z dne 12. junija 2003 v zadevi Schmidberger, C-112/00, Recueil, str. I-5659, točka 82).
- 90 V tem okviru morajo biti postopki, ki jih uvedejo države članice za sprejetje seznama dogodkov velikega družbenega pomena, jasni in pregledni, v smislu, da morajo temeljiti na zadevnim osebam vnaprej znanih objektivnih merilih, tako da se prepreči arbitrarno izvajanje diskrecijske pravice držav članic za določitev posebnih dogodkov, ki se naj vključijo na njihov seznam (glej v tem smislu zgoraj v točki 45 navedeno

sodbo United Pan-Europe Communications Belgium in drugi, točka 46). Čeprav je res, da vključitev dogodka na seznam v skladu s členom 3a Direktive 89/552 zahteva, da je ta dogodek velikega družbenega pomena, pa je predhodna določitev posebnih meril, ob upoštevanju katerih se ocenjuje ta pomen, bistvena zato, da so nacionalne odločitve sprejete pregledno in v okvirih diskrecijske pravice, ki je glede tega na voljo nacionalnim organom (glej točko 119 spodaj).

- ⁹¹ Zahteva po jasnosti in preglednosti postopka prav tako pomeni, da so v zadevnih določbah navedeni organ, pristojen za pripravo seznama dogodkov, in pogoji, pod katerimi lahko zainteresirane osebe podajo svoja stališča.
- ⁹² Zgolj obstoj elementov, ki bi lahko ovrgli presojo nacionalnega organa glede družbenega pomena nekega dogodka pa se ne nanaša ne na jasnost ne na preglednost postopka, ki je potekal, temveč na utemeljenost te presoje. Enako velja, kadar ti elementi vključujejo mnenja ali stališča posvetovalnih organov, pristojnih služb ali zainteresiranih oseb, ki so sodelovali v postopku.
- ⁹³ Zato s trditvami UEFE glede neupoštevanja priporočil Advisory Group on listed events, Office of Fair Trading in njenih lastnih stališč ni mogoče izpodbijati presoje Komisije glede jasnosti ali preglednosti postopka za sprejetje seznama dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, ki ga je vodil minister (glej točke od 6 do 8 zgoraj).

- ⁹⁴ Cilj in učinek zahteve po jasnosti in preglednosti, določene s členom 3a Direktive 89/552, poleg tega nista prisiliti nacionalni organ, da navede razloge, zaradi katerih ni sledil mnenjem ali stališčem, ki so mu bila predložena v postopku posvetovanja. Na podlagi trditve UEFE, da niti minister niti Komisija nista navedla, zakaj nista sledila mnenju Advisory Group on listed events, torej ni mogoče ugotoviti, da je izpodbijani sklep nepravilen, ker je v njem postopek, ki je potekal v Združenem kraljestvu, opredeljen kot jasan in pregleden.
- ⁹⁵ Ta presoja še toliko bolj velja za EURO, ki je omenjen v uvodni izjavi 18 Direktive 97/36 in ki ga je upravičeno bolj mogoče šteti za en sam dogodek kot za vrsto posameznih dogodkov, razdeljenih na „bolj zanimive“ in „manj zanimive“ tekme ter tekme, v katerih sodeluje zadevna državna reprezentanca (glej točko 103 spodaj).
- ⁹⁶ Če v teh okoliščinah zainteresirana oseba meni, da mnenja ali stališča, predložena v postopku posvetovanja, vsebujejo elemente, na podlagi katerih bi bila končna presoja pristojnega organa glede družbenega pomena zadevnega dogodka razveljavljena, ima možnost, prvič, da to presojo izpodbija pred nacionalnimi sodišči in, drugič, da pred Splošnim sodiščem izpodbija utemeljenost morebitne odločitve Komisije, s katero je ta to presojo potrdila, kot je UEFA tudi sicer storila v okviru tretjega tožbenega razloga.
- ⁹⁷ Tudi če bi bilo ugotovljeno, da posvetovanja glede meril za razvrstitev izdajateljev televizijskih programov ni bilo, s tem ni mogoče izpodbijati presoje Komisije glede jasnosti ali preglednosti postopka za sprejetje seznama dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, ki ga je vodil minister. V skladu s členom 3a(1) Direktive 89/552 se namreč obveznost jasnosti in preglednosti nanaša na postopek priprave zadevnega seznama, ne pa na postopek, v skladu s katerim je bil postavljen celoten

pravni okvir varstva pravice do obveščeniosti. Sicer pa Komisija združljivost tega pravnega okvira s pravom Skupnosti presoja v okviru drugega odstavka te določbe.

- 98 Vprašanje, ali se je Komisija za namen sprejetja izpodbijanega sklepa leta 2007 lahko upravičeno oprla na elemente, ki izhajajo iz posvetovanja, ki je potekalo pred letom 1998, se prav tako ne nanaša na jasnost ali preglednost postopka na nacionalni ravni, temveč na utemeljenost presoje Komisije glede vključitve EURA na seznam Združenega kraljestva, kar pa bo obravnavano v okviru tretjega tožbenega razloga.
- 99 UEFA prav tako ne more uspeti s trditvami, da Broadcasting Act 1996 ministra ne zavezuje, da bi moral najprej preveriti, ali je javni interes mogoče ustrezno zavarovati s poznejšim prenosom dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo na brezplačnih televizijskih kanalih. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da ta argumentacija temelji na napačnem razumevanju zadnjega stavka člena 3a(1) Direktive 89/552. Ta del zadevne odločbe državam članicam namreč ne nalaga, da preverijo, ali je cilj televizijskega dostopa velikega dela javnosti do dogodka velikega družbenega pomena mogoče ustrezno zavarovati, če ta dogodek neposredno prenaša plačljiv televizijski kanal, poznejši prenos pa poteka prek brezplačnega televizijskega kanala. Ta stavek državam članicam daje možnost, da določijo, da je dogodek velikega družbenega pomena treba prenašati na televiziji, Združeno kraljestvo pa te možnosti ni izkoristilo. Zadevna nacionalna zakonodaja izdajateljem televizijskih programov namreč ne nalaga obveznosti prenosa, kot je tudi navedeno v členu 9 Code on Sports and Other Listed and Designated Events.
- 100 V skladu s tem člen 3a(1) Direktive 89/552 od držav članic ne zahteva, da predvidijo posebne postopke za določitev skupin, v katere lahko razvrstijo dogodke velikega družbenega pomena. Ta določba namreč zahteva, da so dogodki, vpisani na seznam, dejansko zelo pomembni za družbo, ne posega pa v presojo države članice glede

smotrnosti razvrstitve teh dogodkov v več skupin. Obstoj zgolj enega postopka za sestavo celotnega zadevnega seznama zato ne more ovreči presoje Komisije glede jasnosti in preglednosti postopka, ki je v zvezi s tem potekal v Združenem kraljestvu. Očitka UEFE zato ni mogoče sprejeti.

- ¹⁰¹ Komisiji zato v izpodbijanem sklepu ni bilo treba posebej navesti razlogov, zakaj je bilo treba v „skupino A“ seznama Združenega kraljestva vključiti vse tekme EURA, tako da je treba trditve UEFE, ki se na to nanaša, prav tako zavrniti.
- ¹⁰² Glede trditve, da minister ni navedel razlogov, zakaj je treba vsako tekmo EURA šteti, kot da je velikega družbenega pomena, je treba, prvič, opozoriti, da je EURO v uvodni izjavi 18 Direktive 97/36 naveden kot primer dogodka velikega družbenega pomena. Drugič, UEFA v okviru tretjega tožbenega razloga zatrjuje, da so zgolj „bolj zanimive“ tekme, kot so otvoritvena in finalna tekma ter tekme, v katerih sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva, resnično velikega družbenega pomena za to državo članico.
- ¹⁰³ Tretjič, čeprav v uvodni izjavi 18 Direktive 97/36 ni sprejeto stališče glede vprašanja, ali naj se na nacionalni seznam dogodkov velikega družbenega pomena (glej točko 52 zgoraj) vključijo vse ali del tekem EURA, pa noben tehten razlog ne omogoča sklepa, da je tako mogoče opredeliti le „bolj zanimive“ tekme in tekme, v katerih sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva, ter jih zato vključiti na tak seznam. EURO je namreč tekmovanje, ki ga je prej mogoče upravičeno šteti za en sam dogodek kot za vrsto posameznih dogodkov, razdeljenih na „bolj zanimive“ in „manj

zanimive“ tekme ter na tekme, v katerih sodeluje državna reprezentanca. V zvezi s tem je splošno znano, da na EURU rezultati „manj zanimivih“ tekem odločajo o usodi moštev, tako da je njihovo sodelovanje v „bolj zanimivih“ tekmah ali tekmah, v katerih sodeluje zadevna državna reprezentanca, lahko odvisno od njih. Tako „manj zanimive“ tekme določijo nasprotnike zadevne državne reprezentance v naslednjih fazah tekmovanja. Poleg tega lahko rezultati „manj zanimivih“ tekem tudi odločijo, ali bo ta državna reprezentanca napredovala v naslednjo fazo tekmovanja.

¹⁰⁴ Glede na ta poseben okvir, ki omogoča, da se EURO šteje za en sam dogodek, ministru ni bilo treba podrobneje obrazložiti presoje glede vsake tekme tega tekmovanja, torej tudi ne glede „manj zanimivih“ tekem, še zlasti, ker upoštevni statistični podatki ne kažejo, da bi te tekme sistematično pritegnile zanemarljivo število televizijskih gledalcev (glej točke od 126 do 135 spodaj).

¹⁰⁵ Poleg tega se trditev glede domnevnega retroaktivnega učinka zakonodaje Združenega kraljestva ne nanaša ne na jasnost ne na preglednost postopka za sestavo seznama dogodkov velikega družbenega pomena za to državo članico. Če je namen UEFE, da se s to trditvijo sklicuje na kršitev člena 3a(3) Direktive 89/552, zadostuje ugotoviti, da ta določba v okviru mehanizma medsebojnega priznavanja opredeljuje obveznosti držav članic, ki niso sprejele seznama dogodkov velikega družbenega pomena. Zato se sklicevanje na pravice, kupljene po objavi Direktive 97/36, nanaša na ureditev, ki jo morajo sprejeti druge države članice, da bi izpolnile svoje obveznosti medsebojnega priznavanja, ne pa na ravnanje države članice, ki je seznam sprejela, kot je v obravnavanem primeru Združeno kraljestvo.

¹⁰⁶ Na podlagi trditev UEFE torej ni mogoče ugotoviti, da je Komisija storila napako, ker je menila, da je bil postopek, opisan v točkah 7 in 8 zgoraj, jasen in pregleden.

107 Prvi tožbeni razlog je zato treba zavriniti.

Tretji tožbeni razlog: kršitev člena 3a(2) Direktive 89/552

– Trditve strank

- 108 UEFA zatrjuje, da glede vseh tekem EURA nobeno merilo, ki ga je Komisija navedla v točki 5 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej točko 17 zgoraj), ni izpolnjeno.
- 109 UEFA glede prvega merila trdi, da gre pri presoji Komisije iz točke 6 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v skladu s katero ima EURO poseben vsesplošni odziv v Združenem kraljestvu, saj je priljubljen pri širši javnosti, in ne le pri tistih, ki običajno spremljajo športne dogodke, za očitno napako pri presoji. Ta napaka naj bi vplivala na opredelitev celotnega EURA kot dogodka velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, saj naj v nasprotju s trditvami Komisije ne bi izpolnjevala prvega merila iz točke 5 obrazložitve izpodbijanega sklepa.
- 110 Iz dveh raziskav, ki se nanašata na Združeno kraljestvo in ki ju je UEFA naročila pri specializiranem inštitutu, naj bi izhajalo, da je med osebami, ki „običajno niso zainteresirane“ ali „sploh niso zainteresirane“ za nogomet, zgolj majhen odstotek tistih, ki jih zanimajo tekme EURA, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca Združenega

kraljestva. Tako naj bi imelo 20 % oseb, ki „običajno niso zainteresirane“ za nogomet, nekaj interesa za take tekme, v primerjavi z 1 % oseb, ki naj bi za to bile zelo zainteresirane, in 45 % oseb, ki naj bi jih zanimale tekme EURA, v katerih sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva. Poleg tega naj bi bilo med tistimi, ki občasno gledajo televizijske prenose nogometnih tekem, zgolj 33 % takih, ki jih zanima tekma, v kateri ne sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva, v primerjavi s 56 % tistih, ki kažejo zanimanje v nasprotnem primeru, medtem ko naj bi bilo med tistimi, ki nikoli ne gledajo nogometa na televiziji, zgolj 4 % takih, ki jih zanima tekma, v kateri državna reprezentanca Združenega kraljestva ne sodeluje.

- 111 Te rezultate naj bi potrjevali podatki o gledanosti v Združenem kraljestvu, v skladu s katerimi so tekme EURA 2004, v katerih ni sodelovala državna reprezentanca Združenega kraljestva, v povprečju pritegnile zgolj 32 % oseb, ki so gledale televizijo takrat, ko so te tekme potekale, v primerjavi s povprečno 67 % televizijskih gledalcev, ki so jih pritegnile tekme, v katerih je sodelovala reprezentanca te države članice. Podatki o EURU 2000 in EURU 2008 naj bi kazali podobno, medtem ko naj bi glede EURA 1996 tekme skupinskega dela, v katerih ni sodelovala državna reprezentanca Združenega kraljestva, v povprečju pritegnile večino televizijskih gledalcev, ki so gledali tekme reprezentance te države članice. UEFA meni, da ti podatki kažejo, da tekme EURA, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva, nimajo posebnega odziva v družbi te države članice, zato bi bilo napačno sklepati, da so televizijski gledalci, ki nogometa načeloma ne spremljajo, zainteresirani za te tekme in da so te tekme velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo.
- 112 UEFA poleg tega zatrjuje, da so na podlagi dovoljenja Office of Communications televizijski kanali iz druge kategorije, določene z zakonodajo Združenega kraljestva (glej točko 9 zgoraj), prenašali dve tekmi EURA 2004 in dve tekmi EURA 2008, ki so tako pritegnile med 4000 in 739.000 televizijskih gledalcev. UEFA meni, da če bi te tekme resnično bile velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, izdajatelj

televizijskih programov BBC in ITV ne bi prosila za dovoljenje za njihovo prenašanje na sekundarnih kanalih in te tekme ne bi imele tako nizke gledanosti. UEFA dodaja, da kanale, ki so prenašali te tekme, lahko sprejema velik del javnosti Združenega kraljestva (31,6 milijona v letu 2004 in 50,4 milijona v letu 2008), torej zadevna gledanost ne more biti posledica slabe televizijske pokritosti.

- 113 UEFA glede četrtega merila, za katero se zdi, da ga je Komisija v zvezi z EUROM sprejela v točki 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa, zatrjuje, da to merilo ni primerno za presojo družbene pomembnosti dogodka. Pred prihodom plačljive televizije so to merilo izpolnjevali vsi športni dogodki, ki so se prenašali na televiziji.
- 114 Tekme EURA, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva, naj bi poleg tega v tej državi članici sistematično pritegnile veliko manj televizijskih gledalcev kot tekme, v katerih ta reprezentanca sodeluje, tako da naj bi bile poleg „bolj zanimivih“ tekem zgolj tekme, v katerih sodeluje taka reprezentanca, resnično velikega družbenega pomena za celotno Združeno kraljestvo. Ta okoliščina naj bi bila prav tako priznana v okviru sklepa Komisije glede konkurence v avdiovizualnem sektorju. Poleg tega naj bi bilo pomembno, da tekme EURA, v katerih ne sodeluje nacionalna reprezentanca, ne dosegajo gledanosti 10 najbolj priljubljenih športnih dogodkov v letu 2007 niti gledanosti 100 najbolj priljubljenih televizijskih oddaj v letih 2006 in 2007.
- 115 Prevladujoče zanimanje za državno reprezentanco naj bi bilo značilno tudi za druge države članice, kot so Nemčija, Španija, Francija, Italija in Nizozemska, pri čemer podatki za Združeno kraljestvo kažejo še večje nagnjenje v tej smeri, prav tako glede drugih športnih disciplin. Razen Kraljevine Belgije in Združenega kraljestva pa naj bi skoraj vse države članice, ki so pripravile sezname dogodkov velikega družbenega

pomena, vanje vključile zgolj „bolj zanimive“ tekme in tekme, v katerih sodeluje zadevna državna reprezentanca. Vendar pa naj nobena objektivna razlika ne bi upravičevala pristop Združenega kraljestva, kar naj bi Komisija lahko ugotovila, če bi raziskala to vprašanje.

- ¹¹⁶ Komisija naj bi torej z ugotovitvijo, da je EURO kot celota dogodek velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, storila očitno napako pri presoji. Ta napaka naj bi prav tako povzročila dejansko diskriminacijo UEFE glede prenosa pravic do televizijskega prenosa EURA v Združenem kraljestvu. Komisija naj tako ne bi pravilno preverila združljivosti nacionalnih ukrepov s pravom Skupnosti, s čimer je kršila svojo obveznost iz člena 3a(2) Direktive 89/552.
- ¹¹⁷ UEFA dodaja, da če je uvodno izjavo 18 Direktive 97/36 treba razumeti tako, da je EURO kot celota dogodek velikega družbenega pomena, je ta uvodna izjava nezakonita, na kar se je mogoče sklicevati na podlagi člena 241 ES.
- ¹¹⁸ Komisija ob podpori intervenientov izpodbija utemeljenost tega tožbenega razloga in poudarja, da UEFA ne more veljavno ugovarjati Direktivi 97/36 na podlagi člena 241 ES. Poleg tega potrjuje, da EURO kot celota izpolnjuje prvo in četrto merilo, ki sta navedeni v točki 5 obrazložitve izpodbijanega sklepa, kot tudi izhaja iz točk 6 in 18 obrazložitve tega sklepa.

– Presoja Splošnega sodišča

- 119 Najprej je treba opozoriti, da je s tem, da člen 3a Direktive 89/552 določa, da države članice opredelijo dogodke velikega družbenega pomena tako, kot je določeno v uvodni izjavi 21 Direktive 97/36, državam članicam v zvezi s tem dana široka diskrecijska pravica.
- 120 Dalje, čeprav člen 3a Direktive 89/552 ne usklajuje posebnih dogodkov, za katere lahko država članica šteje, da so velikega družbenega pomena (glej točki 51 in 52 zgoraj), pa omemba EURA v uvodni izjavi 18 Direktive 97/36 pomeni, da Komisija ne more šteti, da je vključitev tega tekmovanja na seznam dogodkov v nasprotju s pravom Skupnosti, ker ji zadevna država članica ni sporočila posebnih razlogov, zaradi katerih naj bi šlo za dogodek velikega družbenega pomena (glej točko 53 zgoraj). Vendar pa je mogoče morebitni sklep Komisije – da je vključitev svetovnega prvenstva v celoti na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za državo članico združljiva s pravom Skupnosti, ker je to tekmovanje po njegovi naravi mogoče upravičeno šteti za en sam dogodek – izpodbijati na podlagi posebnih dokazov, ki kažejo, da „manj zanimive“ tekme niso tako družbeno pomembne za to državo.
- 121 Kot je bilo namreč izpostavljeno v točkah 51 in 52 zgoraj, niti uvodna izjava 18 Direktive 97/36 niti člen 3a Direktive 89/552 ne obravnavata vprašanja, ali je EURO v celoti mogoče upravičeno vključiti na seznam dogodkov velikega družbenega pomena, ne glede na zanimanje za njegove tekme v zadevni državi članici, zlasti za tiste „manj zanimive“.
- 122 Zato je vsaka razprava glede zakonitosti Direktive 97/36, kar zadeva opredelitev EURA v celoti kot dogodka velikega družbenega pomena in ne samo „bolj zanimivih“ tekem in tekem, v katerih sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva (glej

točko 117 zgoraj), odveč, saj uvodna izjava 18 te direktive ne obravnava tega vprašanja. Tako ni treba odločiti o tem, ali je bila UEFA v svoji repliki v zvezi s tem upravičena vložiti ugovor na podlagi člena 241 ES.

- 123 Poleg tega, kot je bilo pojasnjeno v točki 103 zgoraj, je mogoče EURO prej upravičeno šteti za en sam dogodek, kot pa za vrsto posameznih dogodkov, razdeljenih na bolj zanimive in manj zanimive tekme, torej pristop ministra ni arbitraren, ampak je v okvirih njegove diskrecijske pravice.
- 124 Pomembnost „manj zanimivih“ tekem prav tako izhaja iz samega dejstva, da so te tekme del tega tekmovanja, tako kot pri drugih športih, za katere se zanimanje, ki je običajno nizko, poveča, kadar potekajo na olimpijskih igrah.
- 125 Torej Komisija s tem, da ni podvomila o tem, da pri presoji družbenega pomena EURA za Združeno kraljestvo ni bilo potrebe po razlikovanju med „bolj zanimivimi“ tekmami in tekmami, v katerih sodeluje državna reprezentanca te države članice, ter „manj zanimivimi“ tekmami, temveč je to tekmovanje štela za celoto, in ne za serijo posameznih dogodkov (točki 6 in 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa, glej točko 17 zgoraj), ni storila nobene napake.
- 126 Nazadnje, rezultati raziskav, ki jih je naročila UEFA, potrjujejo ta sklep, namesto da bi ga ovrgli, zato argumenti, ki jih je UEFA zoper njega navedla v okviru tega tožbenega razloga, ne morejo ovreči ugotovitev iz točk 6 in 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa.

- 127 Prvič, poudariti je namreč treba, da se za vključitev „manj zanimivih“ tekem na nacionalni seznam dogodkov velikega družbenega pomena ne zahteva, da pritegnejo enako število gledalcev kot „bolj zanimive“ tekme in tekme, v katerih sodeluje zadevna državna reprezentanca, niti da pri tistih, ki niso ljubitelji nogometa, vzbudijo tako močno zanimanje, kot je zanimanje za „bolj zanimive“ tekme ali tekme, v katerih sodeluje zadevna državna reprezentanca.
- 128 Drugič, v nasprotju s trditvami UEFE to, da 21 % prebivalcev Združenega kraljestva, ki jih nogomet običajno ne zanima, pravi, da jih zanimajo tekme EURA, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva, v primerjavi s 45 % tistih, ki pravijo, da jih zanimajo tekme, v katerih sodeluje ta reprezentanca (glej točko 110 zgoraj), dokazuje, da pri osebah, ki niso ljubitelji nogometa, prva skupina teh tekem vzbuja veliko večje zanimanje kot tekme, ki niso del velikega mednarodnega tekmovanja v nogometu na ravni državnih reprezentanc in v katerih ne sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva. Enako velja za 7 % prebivalcev Združenega kraljestva, ki jih nogomet sploh ne zanima, a pravijo, da jih zanimajo tekme EURA, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva, v primerjavi s 17 % prebivalcev, ki spadajo v isto skupino in pravijo, da jih zanimajo tekme te reprezentance. V nasprotju s tem, kar naj bi veljalo za „manj zanimive“ tekme EURA, osebe, ki so v skladu s samo predpostavko zadevne raziskave običajno ali povsem nezainteresirane za nogomet, po definiciji ne kažejo interesa za tekme, ki ne potekajo v okviru velikega mednarodnega tekmovanja v nogometu na ravni državnih reprezentanc in ki poleg tega ne vključujejo reprezentance Združenega kraljestva.
- 129 Te ugotovitve potrjuje tudi to, da v skladu z isto raziskavo 33 % prebivalcev Združenega kraljestva, ki občasno gledajo nogomet na televiziji, zanimajo tekme EURA, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca te države članice, v primerjavi s 56 % tistih, ki jih zanimajo tekme, v katerih ta reprezentanca sodeluje. Ti odstotki se povečajo na 36 % oziroma 55 %, če se vzorec razširi tako, da vključuje osebe, ki nikoli ne gledajo

nogometa na televiziji, in dokazujejo, da ugotovitev Komisije, da imajo vse tekme EURA poseben vsesplošni odziv, ni napačna.

- ¹³⁰ Glede podatkov o gledanosti, ki jih je za EURO 2004 posredovala UEFA, je treba ugotoviti, da so „manj zanimive“ tekme pritegnile med 25,5 % in 44,2 % vseh televizijskih gledalcev, največ pa 8,8 milijona, medtem ko so tekme reprezentance Anglije pritegnile med 65,9 % in 72,5 % televizijskih gledalcev, največ pa 20,7 milijona.
- ¹³¹ Podatki za EURO 2000 kažejo podobno, saj so „manj zanimive“ tekme pritegnile med 25,7 % in 49,6 % vseh televizijskih gledalcev, največ pa 9,7 milijona televizijskih gledalcev, medtem ko so tekme reprezentance Anglije pritegnile med 58,5 % in 74,9 % televizijskih gledalcev, največ pa 16,9 milijona.
- ¹³² Podatki za EURO 1996, izraženi v absolutnem številu televizijskih gledalcev, kažejo, da so „manj zanimive“ tekme pritegnile med 2,9 in 8,5 milijona televizijskih gledalcev, medtem ko so tekme reprezentance Anglije pritegnile med 8,7 in 23,8 milijona televizijskih gledalcev.
- ¹³³ Dodati je treba, da je v skladu z isto raziskavo finale Football Association Cup 2007 (nacionalno pokalno tekmovanje v nogometu) pritegnilo okoli 10,1 milijona televizijskih gledalcev.

- 134 Gledanost „manj zanimivih“ tekem, izražena v odstotkih in številu gledalcev – gledano absolutno in v primerjavi tako z gledanostjo tekem, v katerih sodeluje reprezentanca Anglije, izraženo v odstotkih ali številu gledalcev, kot tudi z gledanostjo finala Football Association Cup 2007 – dokazuje, da te tekme v Združenem Kraljestvu pritegnejo zelo veliko gledalcev, kar je mogoče razložiti le z dejstvom, da so uvrščene na spored EURA. Ti statistični podatki torej potrjujejo ugotovitve iz točk 103 in 124 zgoraj in podpirajo stališče, navedeno v točki 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v skladu s katerim tekme EURA, vključno z „manj zanimivimi“ tekmami, običajno pritegnejo velik del televizijskih gledalcev. Če torej predpostavimo, tako kot trdi UEFA, da Komisija ni upoštevala podatkov po letu 2000, to ne more ovreči ugotovitev, ki jih je ta sprejela na podlagi starejših podatkov.
- 135 Te analize ne postavlja pod vprašaj domnevna posebno nizka gledanost dveh tekem EURA 2004 in dveh tekem EURA 2008, na katero se sklicuje UEFA (glej točko 112 zgoraj). Kot namreč poudarja UEFA, so tri zadevne tekme potekale sočasno z drugimi tekmami, v katerih ni sodelovala državna reprezentanca Združenega kraljestva, in ki so pritegnile med 4,6 in 8,8 milijona televizijskih gledalcev na brezplačnih kanalih, ki spadajo v prvo kategorijo, ki jo je uvedla zakonodaja te države članice. Torej ta trditev ne dokazuje, da tekme, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva, na splošno ne pritegnejo velikega števila televizijskih gledalcev. Četrta tekma, in sicer tekma med Francijo in Švico, pa je potekala sočasno s tekmo reprezentance Anglije, ki je pritegnila 18,2 milijona televizijskih gledalcev, kar dobro razloži, zakaj je ta tekma pritegnila zgolj 4000 televizijskih gledalcev, skupaj z gledalci spletnih kanalov, kot je BBCi.
- 136 Trditve, da če bi bile „manj zanimive“ tekme velikega družbenega pomena, bi jih morali izdajatelji televizijskih programov prenašati na glavnih kanalih, ni mogoče sprejeti. V zvezi s tem je treba opozoriti, prvič, da je vključitev teh tekem na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo mogoče upravičiti s tem, da je EURO v celoti mogoče upravičeno šteti za tak dogodek (glej točko 103 zgoraj), in,

drugič, da vključitev „manj zanimivih“ tekem na ta seznam ne zahteva, da so te tekme enako pomembne kot „bolj zanimive“ tekme ali tekme, v katerih sodeluje zadevna državna reprezentanca (glej točko 127 zgoraj). Poleg tega ni nujno, da morajo biti vse „manj zanimive“ tekme velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, da bi bilo mogoče EURO v celoti upravičeno vključiti na seznam takih dogodkov te države članice. Nasprotno, da se upraviči nerazlikovanje med tekmami EURA glede na njihov družbeni pomen, zadošča, da se značilnost, opisana zgoraj v točki 103, nanaša na nekatere „manj zanimive“ tekme, katerih števila in udeležencev ni mogoče določiti ob pripravljanju seznama ali pridobitvi pravic do prenosa. Tako glede na izjemno in razumljivo število gledalcev nekaterih tekem (glej točki 134 in 135 zgoraj) to, da se izdajatelja televizijskih programov BBC ali ITV nista odločila za prenašanje teh tekem na katerem od svojih glavnih kanalov, ne ovrže ugotovitve iz točke 125 zgoraj.

¹³⁷ Poleg tega ugotovitev iz točke 134 zgoraj ni v nasprotju z ugotovitvijo, ponazorjeno v točki 40 obrazložitve Odločbe 2000/400/ES z dne 10. maja 2000, v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] (zadeva št. IV/32.150 – Eurovision, UL L 151, str. 18), na katero namiguje UEFA (glej točko 114 zgoraj). V skladu s to točko so mednarodni dogodki za občinstvo neke države navadno bolj zanimivi od nacionalnih, če na njem sodeluje nacionalno moštvo ali državni prvak, medtem ko mednarodni dogodki, na katerih ne sodeluje nobeno nacionalno moštvo ali državni prvak, po navadi ne vzbudijo velikega zanimanja. Na EURU pa po navadi sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva. Pa tudi če ne bi sodelovala, se nenavzočnost reprezentance Združenega kraljestva na EURU po navadi potrди po tem, ko je seznam dogodkov velikega družbenega pomena za to državo članico že pripravljen in tudi po prenosu pravic do televizijskega predvajanja za zadevno leto.

- 138 To, da je Združeno kraljestvo sledilo drugačnemu pristopu, kot je pristop, ki so ga sprejele druge države članice, ki so v svoje sezname vključile v glavnem „bolj zanimive“ tekme ali tekme, v katerih sodeluje zadevna državna reprezentanca, ne vpliva na prejšnja mnenja, na podlagi katerih je to tekmovanje v celoti mogoče upravičeno šteti za dogodek velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo. Glede na to, da člen 3a Direktive 89/552 ne usklajuje posebnih dogodkov, za katere lahko države članice štejejo, da so velikega družbenega pomena (glej točki 51 in 52 zgoraj), je lahko več pristopov glede vpisa tekem EURA na nacionalni seznam združljivih z zadevno določbo.
- 139 Iz tega izhaja, da trditev UEFE, s katerimi ta želi dokazati, da so ugotovitve iz točk 6 in 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa glede posebnega odziva, ki ga ima celoten EURO v družbi Združenega kraljestva, in števila televizijskih gledalcev, ki jih pritegnejo vse tekme tega tekmovanja, napačne, ni mogoče sprejeti.
- 140 Enako velja za trditev, da so se pred prihodom plačljive televizije vsi dogodki prenašali na brezplačnih kanalih, tako da merilo v zvezi s tem ni upoštevno. V zvezi s tem je treba poudariti, da čeprav se je plačljiva televizija pojavila veliko časa po brezplačni televiziji, ostaja upoštevno merilo, da se je dogodek običajno prenašal na brezplačnem kanalu. Tudi preden se je pojavila plačljiva televizija, obstoječi brezplačni kanali namreč niso prenašali velikega števila dogodkov, zato glede takega dogodka ni mogoče šteti, da je to merilo danes avtomatično izpolnjeno. Iz obvestila Združenega kraljestva Komisiji z dne 24. marca 1999, katerega vsebina je v dokumentu z naslovom „Osnutek odgovora na dopis Komisije z dne 23. decembra 1998“, ki je priložen k odgovoru na tožbo, izhaja, da so v Združenem kraljestvu EURO običajno prenašali brezplačni kanali in da so se od leta 1988 vse njegove tekme prenašale neposredno.

Ker UEFA tega ni izpodbijala, je njeno trditev glede običajnega prenašanja na brezplačnih kanalih treba zavrni.

- ¹⁴¹ Glede na to, da je treba zavrni trditve UEFE, da je Komisija storila napako s tem, da je potrdila presojo ministra, da EURO v celoti predstavlja dogodek velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, je treba zavrni tudi ta očitek.

Peti tožbeni razlog: kršitev določb Pogodbe glede svobode opravljanja storitev

– Trditve strank

- ¹⁴² UEFA zatrjuje, kot naj bi to bilo razvidno iz točke 19 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da ta izdajateljem televizijskih programov s sedežem v drugih državah članicah onemogoča, da bi v Združenem kraljestvu neposredno prenašali tekme EURA, tako da ta sklep omejuje svobodo opravljanja storitev. Toda čeprav je res, da je omejitve te svobode mogoče upravičiti z nujnimi razlogi v splošnem interesu, morajo te omejitve biti združljive s cilji Pogodbe, morajo se uporabljati nediskriminatorno in morajo biti sorazmerne. Dokazno breme v zvezi s tem naj bi nosila oseba, ki se sklicuje na upravičenost zadevne omejitve.
- ¹⁴³ V obravnavanem primeru naj bi seznam Združenega kraljestva vseboval dogodke, kot so tekme, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca te države članice, ki naj jih razumno ne bi bilo mogoče šteti za dogodke velikega družbenega pomena. Omejitev

svobode opravljanja storitev, ki izhaja iz vpisa teh tekem na seznam Združenega kraljestva, naj torej ne bi bila v splošnem interesu in ne združljiva s cilji Pogodbe.

- ¹⁴⁴ Zadevne omejitve naj bi poleg tega dejansko povzročile diskriminacijo izdajateljev televizijskih programov s sedežem v drugih državah članicah, in ne v Združenem kraljestvu, saj lahko zgolj trije izdajatelji televizijskih programov te države članice, in sicer BBC, ITV in Channel 4, spadajo v prvo kategorijo. Zadevna zakonodaja naj bi tako te tri izdajatelje televizijskih programov varovala pred kakršno koli konkurenco s strani izdajateljev televizijskih programov s sedežem v drugih državah članicah. Izkušnje pa naj bi kazale, da lahko taki izdajatelji televizijskih programov vstopijo na trg Združenega kraljestva s pridobitvijo pravic do televizijskega prenosa nogometnih tekem, ki niso vpisane na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za to državo članico.
- ¹⁴⁵ UEFA prav tako izpodbija sorazmernost ukrepov Združenega kraljestva, ker več tekem EURA ni velikega družbenega pomena za to državo članico, torej izpodbijani sklep krši tudi to načelo. Nesorazmernost ukrepov Združenega kraljestva je še večja zaradi zahtev, ki morajo biti izpolnjene, da izdajatelj televizijskih programov lahko spada v prvo kategorijo izdajateljev televizijskih programov.
- ¹⁴⁶ Komisija ob podpori intervenientov izpodbija utemeljenost tega tožbenega razloga.

– Presoja Splošnega sodišča

- ¹⁴⁷ Kot je potrjeno v točki 19 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je učinek mehanizma vzajemnega priznavanja, ki ga je sprožil izpodbijani sklep na podlagi člena 3a Direktive 89/552, omejitev svobode opravljanja storitev na skupnem trgu, kot je določena v členu 49 ES.
- ¹⁴⁸ Kot namreč poudarja UEFA, čeprav se zakonodaja, navedena v točkah 9 in 10 zgoraj, brez razlike uporablja za obe kategoriji izdajateljev televizijskih programov, ki sta določeni z zakonodajo Združenega kraljestva, je v resnici precej manj verjetno, da noben izdajatelj televizijskih programov iz prve kategorije s sedežem najverjetneje v tej državi članici ne bi izrazil zanimanja za prenos EURA in bi tako dal možnost konkurentu s sedežem v drugi državi članici, da od Office of Communications dobi dovoljenje, da praktično izključno prenaša navedeni dogodek (glej točko 12 zgoraj), kot pa obratno.
- ¹⁴⁹ Vendar je te omejitve svobode opravljanja storitev mogoče upravičiti, če je njihov namen zavarovati pravico do obveščenosti in javnosti zagotoviti širok dostop do televizijskega spremljanja nacionalnih in nenacionalnih dogodkov velikega družbenega pomena, z dodatnima pogojeoma, da so primerne za uresničitev zastavljenega cilja in ne preokračijo okvirov, ki so potrebni za njegovo uresničitev (glej točke od 44 do 50 zgoraj).
- ¹⁵⁰ V zvezi s tem je treba opozoriti, da UEFA izpodbija zakonitost izpodbijanega sklepa glede na določbe Pogodbe o svobodi opravljanja storitev, ker je Komisija odobrila vključitev tekem, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva, na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za to državo članico. Po mnenju

UEFE te tekme ne ustrezajo tej opredelitvi, tako da je omejitev svobode opravljanja storitev nesorazmerna.

151 Poudariti je treba, da je trditev UEFE zaznamovana z zmedo med, na eni strani, velikim družbenim pomenom dogodka, ki je prvi pogoj, ki mora biti izpolnjen in predstavlja nujni razlog v splošnem interesu, ki upravičuje omejitev s Pogodbo zagotovljene temeljne svoboščine (glej točke od 44 do 49 zgoraj), in, na drugi strani, sorazmernostjo zadevne omejitve, ki predstavlja drugi pogoj, ki ga mora izpolniti nacionalna zakonodaja, ki omejuje tako svoboščino, da bi bila združljiva s pravom Skupnosti (glej točko 50 zgoraj).

152 V tem okviru je treba poudariti, kot izhaja iz točk od 123 do 141 zgoraj, da je EURO mogoče upravičeno šteti za en sam dogodek velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, saj gledanost tekem, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca te države članice, potrjuje, ne pa ovrže, presojo iz točk 6 in 18 obrazložitve izpodbijalnega sklepa. Ugotoviti je torej treba, da očitek, da zadevne tekme nimajo velikega družbenega pomena, tako da naj bi bili ukrepi Združenega kraljestva nesorazmerni, vsekakor temelji na napačni premisi. Zato ta očitek ne ovrže ugotovitve Komisije, da je glede na enovitost tega tekmovanja vključitev vseh tekem EURA na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo ustrezna in sorazmerna.

153 Peti tožbeni razlog je zato treba zavriniti.

Četrty tožbeni razlog: kršitev določb Pogodbe glede konkurence

– Trditve strank

- 154 UEFA zatrjuje, da Komisija v nasprotju s sodbo Infront WM proti Komisiji, navedeno v točki 14 zgoraj, ni preučila vpliva ukrepov Združenega kraljestva na konkurenco. Iz besedila točke 20 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej točko 17 zgoraj) naj bi namreč izhajalo, da Komisija tudi ni opredelila zadevnega oziroma zadevnih trgov. UEFA v zvezi s tem navaja, kot naj bi izhajalo iz Odločbe 2000/400, da pridobitev pravic do prenosa nekaterih velikih športnih dogodkov, kot je EURO, pomeni poseben trg. Komisija pa naj ne bi raziskala, ali gre pri sami pridobitvi pravic za neposredni prenos EURA za prodajni televizijski trg, na katerem si konkurira več izdajateljev televizijskih programov.
- 155 Če bi bilo treba priznati, da tak trg obstaja, naj bi izpodbijani sklep, ne pa Direktiva 89/552, povzročil močno oslabitev in izkrivljanje konkurence na tem trgu. UEFA v zvezi s tem poudarja, da opredelitev izdajateljev televizijskih programov, ki spadajo v prvo kategorijo, ki jo je uvedla zakonodaja Združenega kraljestva (glej točko 9 zgoraj), dejansko povzroča, da zgolj izdajatelji televizijskih programov BBC, ITV in Channel 4 lahko pridobijo pravice za neposredni prenos tekem EURA, tako da naj bi bili vsi njihovi konkurenti, ki upravljajo plačljive kanale, izločeni s tega trga.
- 156 Učinek ukrepov Združenega kraljestva naj bi torej bil, da so ti trije izdajatelji televizijskih programov postavljeni v boljši položaj, kar naj bi dva med njimi izkoristila v škodo UEFE. Praktična posledica tega položaja naj bi bila podobna dodelitvi posebnih

ali izključnih pravic v smislu člena 86(1) ES. Zakonodajca Združenega kraljestva naj bi namreč nekaj izdajateljem televizijski programov, v obravnavanem primeru tistim, ki spadajo v prvo kategorijo, ki jo je uvedla, omogočala, da pridobijo pravice do neposrednega prenosa EURA v Združenem kraljestvu, in naj bi iz tega postopka dejansko izključevala upravljavce plačljivih kanalov. V tem okviru naj bi obstajal zgolj en potencialni pridobitelj pravic za prenos tekem EURA za Združeno kraljestvo, saj BBC in ITV, edina izdajatelja televizijskih programov, ki sta izrazila zanimanje v zvezi s tem, običajno dajeta skupne ponudbe. Tako naj bi ozka opredelitev izdajateljev televizijskih programov, ki spadajo v prvo kategorijo, ki jo je uvedla zakonodajca Združenega kraljestva, v škodo UEFE in potrošnikov te države članice povečevala in spodbujala protikonkurenčno obnašanje izdajateljev televizijskih programov, ki so varovani pred kakršno koli konkurenco s strani izdajateljev televizijskih programov s sedežem v Združenem kraljestvu ali v drugih državah članicah. Izdajatelji televizijskih programov, ki spadajo v prvo kategorijo, ki jo je uvedla zakonodajca Združenega kraljestva, naj bi vsekakor imeli kolektivni prevladujoči položaj na trgu pridobivanja pravic za prenos EURA v tej državi članici.

¹⁵⁷ Iz točke 20 obrazložitve izpodbijanega sklepa pa naj bi izhajalo, da Komisija ni upoštevala teh učinkov na konkurenco, preden je ugotovila, da so ukrepi Združenega kraljestva združljivi z določbami Pogodbe glede konkurence. Komisija naj poleg tega ne bi upoštevala stališča generalnega direktorja Office of Fair Trading, v skladu s katerim bi moral biti vpis dogodka na seznam dogodkov velikega družbenega pomena izjemen ukrep, sprejet v očitnih primerih, in to ravno zaradi njegovih protikonkurenčnih učinkov.

¹⁵⁸ Komisija naj bi tudi storila napako s tem, da je v točki 20 obrazložitve izpodbijanega sklepa razlikovala med trgom brezplačne televizije in trgom plačljive televizije, medtem ko si izdajatelji televizijskih programov s teh dveh trgov konkurirajo glede pridobitve pravic do prenosa, gledalcev in oglasov. Svet za konkurenco Združenega kraljestva (Competition Commission) naj bi to okoliščino priznal.

- 159 Te opustitve naj bi bile še toliko bolj očitne v obravnavanem primeru, v katerem naj Komisija ne bi upoštevala informacij glede razvoja avdiovizualnega trga po letu 2000. Kakršna koli analiza na področju konkurence pa naj bi morala upoštevati položaj ob sprejetju sklepa Komisije.
- 160 Komisija naj bi zato s tem, da je menila, da ukrepi Združenega kraljestva ne povzročajo večjega in nesorazmernega izkrivljanja konkurence, storila napako.
- 161 Komisija ob podpori intervenientov izpodbija utemeljenost tega tožbenega razloga.

– Presoja Splošnega sodišča

- 162 Poudariti je treba, da argumentacija UEFE v okviru tega tožbenega razloga vključuje dva očitka.
- 163 Prvi se nanaša na posledice dejstva, da se glede na pomen izključnosti televizijskega prenosa tekem EURA za izdajatelje televizijskih programov, ki spadajo v drugo kategorijo, uvedeno z zakonodajo Združenega kraljestva, ti ne zanimajo za nakup pravic za neizključen prenos. UEFA meni, da to povzroča omejitve konkurence na več trgih, kot so trg nakupa navedenih pravic, trg oglaševanja in trg prenosa športnih dogodkov na plačljivih kanalih, zaradi zmanjšanja števila izdajateljev televizijskih programov, ki

delujejo na teh trgih. UEFA pri tem Komisiji očita, da ni opredelila teh trgov in da ni obrazložila svoje presoje teh omejitev.

¹⁶⁴ V zvezi s tem je treba ugotoviti, da zadevne posledice posredno izhajajo iz omejitev svobode opravljanja storitev, ki jih povzročajo ukrepi Združenega kraljestva. V okviru petega tožbenega razloga pa je bilo razsojeno, da so omejitve svobode opravljanja storitev, ki izhajajo iz vključitve vseh tekem EURA na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, upravičene z nujnimi razlogi v splošnem interesu in niso ne neprimerne ne nesorazmerne. Za učinke v zvezi s številom potencialnih konkurentov, ki so neizogibna posledica teh omejitev svobode opravljanja storitev, torej ni mogoče šteti, da so v nasprotju s členu Pogodbe glede konkurence. V teh okoliščinah Komisiji ni bilo treba opraviti bolj poglobljene analize, kot je analiza, ki jo je opravila glede teh posledic.

¹⁶⁵ Drugi očitek se nanaša na posebne pravice, ki naj bi bile dodeljene izdajateljema televizijskih programov BBC in ITV in ki dovoljujejo ali omogočajo zlorabo prevladujočega položaja, ki ga imata ta izdajatelja na upoštevnem trgu, in sicer po mnenju UEFE na trgu pravic za prenos tekem EURA.

¹⁶⁶ V skladu s členom 86(1) ES, ki je pravilo konkurence, ki se uporablja za državne ukrepe (sodba Sodišča z dne 16. septembra 1999 v zadevi Becu in drugi, C-22/98, Recueil, str. I-5665, točka 31), države članice z zakoni in drugimi predpisi namreč ne smejo javnih podjetij ali podjetij, ki so jim odobrile posebne ali izključne pravice, spravljati v položaj, ki ga ta podjetja ne bi mogla doseči sama, ne da bi kršila člene 12 ES in od 81 ES do 89 ES (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 13. decembra 1991 v zadevi GB-Inno-BM, C-18/88, Recueil, str. I-5941, točka 20).

- 167 V zvezi s tem, čeprav je res, da so posebne ali izključne pravice v smislu te določbe odobrene, ko država varuje nekaj podjetij, kar lahko bistveno vpliva na zmožnost drugih podjetij, da v okoliščinah, ki so v bistvu enake, opravljajo zadevno gospodarsko dejavnost na istem ozemlju (sodba Sodišča z dne 25. oktobra 2001 v zadevi *Ambulanz Glöckner*, C-475/99, Recueil, str. I-8089, točka 24), zakonodaja Združenega kraljestva zadevnima izdajateljema televizijskih programov ne daje takega varstva.
- 168 Za take pravice gre, ko državni organi dodelijo monopol (sodba Sodišča z dne 12. februarja 1998 v zadevi *Raso in drugi*, C-163/96, Recueil, str. I-533, točka 23), ko lahko konkurentu onemogočijo vstop na trg dejavnosti imetnika pravic ali na sosednji trg zaradi negativnih učinkov, ki bi jih tak vstop lahko imel na delovanje in donosnost dejavnosti tega imetnika (zgoraj v točki 167 navedena sodba *Ambulanz Glöckner*, točke 7, 23 in 25) ali na potrebe po delavcih (zgoraj v točki 166 navedena sodba *Becu in drugi*, točka 23), ali ko lahko imetnik na podlagi zadevne zakonodaje glede na svoje interese vpliva na pogoje opravljanja zadevne dejavnosti svojih konkurentov ali na posledice, ki naj bi jih njihova dejavnost imela na tem, torej sosednjem, trgu (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 19. marca 1991 v zadevi *Francija proti Komisiji*, C-202/88, Recueil, str. I-1223, točka 51, in z dne 18. junija 1991 v zadevi *ERT*, C-260/89, Recueil, str. I-2925, točka 37; zgoraj v točki 166 navedeno sodbo *GB-Inno-BM*, točka 25, in sodbo z dne 1. julija 2008 v zadevi *MOTOE*, C-49/07, ZOdl., str. I-4863, točka 43).
- 169 Vendar zakonodaja Združenega kraljestva, ki nikakor ne prepoveduje ali izdajateljem televizijskih programov BBC, ITV ali Channel 4 dovoljuje, da kateremu koli izdajatelju televizijskih programov prepovejo pridobitev pravic za prenos tekem EURA ali da vplivajo na pogoje prenosa teh tekem, zgolj onemogoča izključen prenos teh tekem na ozemlju te države članice, ne da bi v zvezi s tem razlikovala med dvema kategorijama izdajateljev televizijskih programov (glej točki 9 in 10 zgoraj). V zvezi s tem je treba pojasniti, da UEFA napačno trdi, da sta BBC in ITV edina izdajatelja televizijskih programov, ki lahko pridobita pravice za prenos EURA za Združeno kraljestvo. Najprej, ravno nasprotno, člen 101 Broadcasting Act 1996 v bistvu določa prepoved izključnega prenosa. Dalje, kot je bilo navedeno, se ta prepoved enako nanaša na vse izdajatelje televizijskih programov iz dveh kategorij, ki ju je uvedla zakonodaja Združenega kraljestva. Nazadnje, zadevna prepoved je v skladu s členom 99 Broadcasting

Act 1996, v skladu s katerim so neveljavne vse pogodbe za prenos dogodka, vpisanega na seznam, če je njihov predmet podelitev izključne pravice, brez upoštevanja identitete izdajatelja televizijskega programa.

- 170 Iz tega izhaja, da zakonodaja Združenega kraljestva prepoveduje izključnost za vse izdajatelje televizijskih programov ne zgolj v fazi prenosa, temveč tudi v fazi sklenitve pogodb o razširjanju televizijskih programov, tako da noben izdajatelj televizijskih programov, ki spada pod sodno pristojnost te države članice, ne more veljavno skleniti pogodb o izključnem prenosu dogodka, ki je vpisan na seznam. Ta zakonodaja pa na isti podlagi izdajateljem televizijskih programov iz dveh kategorij, ki jih je uvedla, dovoljuje, da dajo ponudbe za pridobitev pravic za neizključen televizijski prenos tekem EURA.
- 171 V teh okoliščinah to, da nazadnje zgolj nekateri izdajatelji televizijskih programov iz prve kategorije, kot sta BBC in ITV, na podlagi dovoljenja Office of Communications prenašajo EURO v Združenem kraljestvu, ker njihove konkurente zanima samo izključni prenos in ker zato niso dali ponudbe za pridobitev zadevnih pravic (glej točko 12 zgoraj), ne pomeni dodelitve posebnih ali izključnih pravic tem izdajateljem v smislu člena 86(1) ES. Ta okoliščina, če bi bila dokazana, je namreč posledica pomena, ki se pripisuje izključnosti v okviru poslovnega modela, ki ga uporabljajo izdajatelji televizijskih programov, ki upravljajo plačljive televizijske kanale, ne pa kakršne koli prepovedi, ki izhaja iz zakonodaje Združenega kraljestva, saj se ta zakonodaja brez razlike uporablja za izdajatelje televizijskih programov iz obeh kategorij. Iz tega izhaja, da ukrepi Združenega kraljestva sami po sebi ne vplivajo na zmožnost upravljavcev plačljivih kanalov, da glede pridobitve pravic za televizijski prenos EURA opravljajo svojo dejavnost v pogojih, ki so v bistvu enaki tistim, ki veljajo za BBC ali ITV.

172 Četrty tožbeni razlog je zato treba zavrnuti.

Šesti tožbeni razlog: kršitev lastninske pravice UEFAE

– Trditve strank

- 173 UEFA poudarja, da je lastninska pravica zagotovljena s pravnim redom Skupnosti kot njegovo splošno načelo in je določena v členu 17 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki je bila razglašena 7. decembra 2000 v Nici (UL C 364, str. 1). UEFA navaja, da morajo države članice pri izvajanju določbe, kot je člen 3a Direktive 89/552, spoštovati temeljne pravice.
- 174 V obravnavanem primeru in kot naj bi Komisija in Splošno sodišče priznala v okviru zadeve, v kateri je bila sprejeta v točki 14 navedena sodba Infront WM proti Komisiji, naj bi seznam, ki ga je Komisija odobrila, vplival na lastninsko pravico UEFAE, ker naj bi izključeval možnost izključnega prenosa njenih pravic za prenos EURA, kar naj bi močno zožilo krog oseb, zainteresiranih za tako transakcijo. Ta omejitev lastninske pravice UEFAE, ki naj bi je poleg tega v obravnavanem primeru priznala Komisija, pa naj ne bi bila upravičena, saj izpodbijani sklep glede tega ne vsebuje analize ukrepov Združenega kraljestva.
- 175 Komisija naj poleg tega v obravnavanem primeru ne bi dovolila vpisa zgolj tekem velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, temveč vseh tekem EURA, tako da naj zadevni ukrepi ne bi bili čim manj omejujoči glede na zastavljeni cilj.

176 Komisija ob podpori intervenientov izpodbija utemeljenost tega tožbenega razloga.

– Presoja Splošnega sodišča

177 Opozoriti je treba, da je, kar med strankami ni sporno, UEFA organizator EURA v smislu uvodne izjave 21 Direktive 97/36, zato mora vsaka oseba, ki želi izkoriščati pravice do televizijskega prenosa tega dogodka, te pravice pridobiti od UEFE ali od osebe, ki jih je pridobila od UEFE.

178 Ker lahko na vrednost teh pravic vplivajo pravni učinki, ki jih ustvarja izpodbijani sklep (glej točke od 30 do 34 zgoraj), ti pravni učinki vplivajo tudi na lastninsko pravico UEFE.

179 Poleg tega iz sodne prakse izhaja, da če se država članica sklicuje na določbe, kot sta člena 46 ES in 55 ES, da bi upravičila ureditev, ki bi lahko ovirala uresničevanje svobode opravljanja storitev ali svobode ustanavljanja, je treba to utemeljitev, določeno s pravom Skupnosti, razlagati ob upoštevanju splošnih pravnih načel in zlasti temeljnih pravic. Tako je mogoče zadevno nacionalno ureditev uvrstiti med izjeme, ki jih določajo te določbe, le, če je v skladu s temeljnimi pravicami, katerih spoštovanje zagotavljajo sodišča Skupnosti (glej v tem smislu zgoraj v točki 168 navedeno sodbo ERT, točka 43). Prav tako ni mogoče sprejeti, da bi bilo mogoče nacionalni ukrep, ki ni v skladu s temeljnimi pravicami, kot je lastninska pravica (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 10. julija 2003 v združenih zadevah Booker Aquaculture in Hydro

Seafood, C-20/00 in C-64/00, Recueil, str. I-7411, točka 67), uvrstiti med izjeme, priznane na podlagi dejstva, da ustreza nujnim razlogom v splošnem interesu, kot je televizijski dostop javnosti do dogodkov velikega družbenega pomena.

- 180 Vendar načelo varstva lastninske pravice v okviru prava Skupnosti ni absolutno in ga je treba obravnavati glede na vlogo, ki jo ima v družbi. Zato je mogoče izvrševanje lastninske pravice omejiti, pod pogojem, da te omejitve dejansko ustrezajo ciljem v splošnem interesu in ne pomenijo glede na zastavljene cilje nesorazmernega in nedopustnega ukrepa, ki bi ogrožal samo bistvo tako zagotovljene pravice (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 12. maja 2005 v zadevi Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia in ERSA, C-347/03, ZOdl., str. I-3785, točka 119, in z dne 12. julija 2005 v združenih zadevah Alliance for Natural Health in drugi, C-154/04 in C-155/04, ZOdl., str. I-6451, točka 126).
- 181 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je EURO iz razlogov, naštetih v točkah od 123 do 141 zgoraj, in v nasprotju s tem, kar trdi UEFA, mogoče upravičeno šteti za en sam dogodek velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, saj gledanost „manj zanimivih“ tekem potrjuje, ne pa ovrže, presojo iz točk 6 in 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa. Glede na to in kot je bilo navedeno v točki 152 zgoraj, to, da je EURO enoten dogodek, pomeni, da Komisija s tem, da je menila, da je vključitev vseh njegovih tekem na seznam Združenega kraljestva sorazmeren ukrep, ni storila napake.
- 182 Tako je treba ugotoviti, da očitek, da vključitev „manj zanimivih“ tekem na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo pomeni nesorazmeren in nedopusten poseg v lastninsko pravico UEFE, ker te tekme niso taki dogodki, temelji na napačni premisi.

183 Poleg tega, čeprav lahko zadevna zakonodaja vpliva na plačilo, ki ga bo UEFA dobila za podelitev pravic do prenosa EURA v Združenem kraljestvu, ne zmanjšuje tržne vrednosti teh pravic, saj, prvič, ne obvezuje UEFE, da jih proda pod kakršnimi koli pogoji, in, drugič, UEFA je zaščiten pred morebitnimi skrivno dogovorjenimi ravnanji ali zlorabami s strani potencialnih kupcev tako s pravom Skupnosti kot z nacionalnim konkurenčnim pravom. Iz tega izhaja, da Komisija s tem, da je ugotovila, da so ukrepi Združenega kraljestva sorazmerni, ni storila napake.

184 Šesti tožbeni razlog je zato treba zavrnil.

Sedmi tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti

– Trditve strank

185 UEFA meni, da je Komisija s tem, da je odobrila vključitev vseh tekem EURA na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, čeprav tekme, v katerih ne sodeluje reprezentanca te države članice, ne ustrezajo tej opredelitvi, kršila načelo sorazmernosti iz člena 5 ES.

186 Komisija ob podpori intervenientov izpodbija trditve UEFE v zvezi s tem.

– Presoja Splošnega sodišča

- ¹⁸⁷ Opozoriti je treba, da morajo biti vsi ukrepi, ki so sprejeti iz nujnih razlogov v splošnem interesu in ki omejujejo izvrševanje temeljne svoboščine, določene s Pogodbo, sorazmerni glede na zastavljeni cilj (glej točko 46 zgoraj). Ta tožbeni razlog je prav tako zaznamovan z zmedo, ki je bila ugotovljena glede petega tožbenega razloga (glej točko 151 zgoraj).
- ¹⁸⁸ V zvezi s tem zadostuje opozoriti, da je EURO iz razlogov, naštetih v točkah od 123 do 141 zgoraj, in v nasprotju s tem, kar trdi UEFA, mogoče upravičeno šteti za en sam dogodek velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, saj statistični podatki glede „manj zanimivih“ tekem tega tekmovanja in tekem, v katerih ne sodeluje reprezentanca te države članice, potrjujejo, ne pa ovržejo, presojo iz točk 6 in 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa.
- ¹⁸⁹ Očitek, da je vključitev „manj zanimivih“ tekem in tekem, v katerih ne sodeluje državna reprezentanca Združenega kraljestva, na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za to državo članico nesorazmerna, ker te tekme ne ustrezajo tej opredelitvi, vsekakor temelji na napačni premisi.
- ¹⁹⁰ Sedmi tožbeni razlog je zato treba zavrni.

Osmi tožbeni razlog: kršitev načela enakega obravnavanja

– Trditve strank

- ¹⁹¹ UEFA v okviru tega tožbenega razloga trdi, da je posledica izpodbijanega sklepa neenako ali diskriminatorno obravnavanje v njeno škodo glede trgovanja s pravicami do televizijskega prenosa EURA. V izpodbijanem sklepu naj namreč ne bi bili navedeni objektivni razlogi, ki bi upravičevali vključitev vseh tekem EURA na seznam dogodkov velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, medtem ko naj bi v tej državi članici obstajali drugi dogodki, ki imajo očitno večji vsesplošni odziv in ki niso vključeni na ta seznam. Komisija naj tako ne bi ravnala dosledno ali razumno, zato naj bi njena kršitev načela enakega obravnavanja povzročila izkrivljanje konkurence in škodila delovanju skupnega trga.
- ¹⁹² Komisija ob podpori intervenientov izpodbija utemeljenost tega tožbenega razloga.

– Presoja Splošnega sodišča

- ¹⁹³ Najprej je treba poudariti, da je z načelom enakega obravnavanja prepovedano, prvič, različno obravnavanje primerljivih položajev in, drugič, enako obravnavanje različnih položajev, razen če je tako obravnavanje objektivno upravičeno (sodba Sodišča z dne 27. januarja 2005 v zadevi Europe Chemi-Con (Nemčija) proti Svetu, C-422/02 P, Recueil, str. I-791, točka 33).

- 194 Nato je treba poudariti, da člen 3a(1) Direktive 89/552 državam članicam ne nalaga, da morajo sestaviti seznam dogodkov velikega družbenega pomena, niti jim, kadar obstaja tak seznam, ne nalaga, da morajo vanj vključiti neki dogodek, čeprav bi ga bilo mogoče upravičeno vključiti. Poleg tega da je v tej določbi navedeno, da „sme“ vsaka država članica sprejeti ukrepe za doseglo ciljev, na katere se nanaša ta določba, ta določba vzpostavlja možnost držav članic, da odstopajo od nekaterih pravil Pogodbe, kot so pravila, ki urejajo svobodo opravljanja storitev. Kar pa zadeva izbiro med več konkretnimi dogodki velikega družbenega pomena v smislu Direktive 97/36, državam članicam ne bi smelo biti neposredno ali posredno naloženo, da na svoje sezname vključijo druge dogodke kot tiste, ki so jih za to izbrale, in da naj od pravil Pogodbe odstopajo bolj, kot želijo. V zvezi s tem je treba dodati, da se preizkus Komisije v okviru člena 3a(2) Direktive 89/552 glede narave vključenih dogodkov kot dogodkov velikega družbenega pomena opravi glede na njihove lastne značilnosti.
- 195 Zato, kadar je dogodek velikega družbenega pomena za državo članico, Komisija ne krši načela enakega obravnavanja, če v okviru nadzora, ki ga opravi na podlagi člena 3a(2) Direktive 89/552, ne nasprotuje vključitvi tega dogodka na seznam, ki ga je sestavila zadevna država članica, ker vanj ni vključen neki drugi dogodek, ki je morebiti za to družbo pomembnejši.
- 196 Tudi če obstajajo drugi dogodki v smislu uvodne izjave 21 Direktive 97/36, ki so za Združeno kraljestvo še večjega družbenega pomena kot EURO, vendar niso vključeni na seznam, ki ga je sestavil minister, Komisija, avtorica pravnega akta, katerega zakonitost se obravnava pred Splošnim sodiščem, s tem, da je sprejela vključitev EURA na ta seznam, ni kršila načela enakega obravnavanja.
- 197 Sicer pa je bilo že razsojeno, da je EURO mogoče upravičeno šteti za en sam dogodek velikega družbenega pomena za Združeno kraljestvo, saj statistični podatki glede

„manj zanimivih“ tekem tega tekmovanja in tekem, v katerih ne sodeluje reprezentanca te države članice, potrjujejo, ne pa ovržejo, presojo iz točk 6 in 18 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej točke od 123 do 141 zgoraj).

¹⁹⁸ V nasprotju s trditvami UEFE Komisija v obravnavanem primeru torej ni ravnala nedosledno ali nerazumno in ni kršila načela enakega obravnavanja.

¹⁹⁹ Osmi tožbeni razlog je zato treba zavriniti.

Predlog UEFE za sprejetje ukrepov procesnega vodstva

²⁰⁰ Zaradi presoje v okviru tožbenih razlogov, ki jih je navedla UEFA, ni treba sprejeti ukrepov procesnega vodstva, ki jih je ta predlagala (glej točko 19 zgoraj).

²⁰¹ V zvezi s tem je treba ugotoviti, kot je bilo razsojeno v okviru presoje tožbenih razlogov, ki jih je navedla UEFA, da argumenti, ki jih želi UEFA podpreti s sklicevanjem na podatke, ki naj bi jih vsebovali dokumenti, katerih predložitev zahteva, ne morejo vplivati na zakonitost izpodbijanega sklepa.

202 V teh okoliščinah je treba predlog za sprejetje ukrepov procesnega vodstva in tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

203 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili priglašeni. Ker UEFA s svojimi predlogi ni uspela, se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov postopka.

204 Kraljevina Belgija in Združeno kraljestvo nosita svoje stroške v skladu s členom 87(4) Poslovnika.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (sedmi senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

II - 344

2. **Union des associations européennes de football (UEFA) poleg svojih stroškov nosi stroške, ki jih je priglasila Evropska komisija.**

3. **Kraljevina Belgija in Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska nosita svoje stroške.**

Forwood

Truchot

Schwarcz

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 17. februarja 2011.

Podpisi

Kazalo

Pravni okvir	II - 281
Dejansko stanje in izpodbijani sklep	II - 284
Postopek in predlogi strank	II - 290
Pravo	II - 292
Dopustnost	II - 292
Trditve strank	II - 292
Presoja Splošnega sodišča	II - 293
Vsebinska presoja	II - 296
Drugi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve	II - 300
— Trditve strank	II - 300
— Presoja Splošnega sodišča	II - 302
Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 3a(1) Direktive 89/552	II - 306
— Trditve strank	II - 306
— Presoja Splošnega sodišča	II - 309
Tretji tožbeni razlog: kršitev člena 3a(2) Direktive 89/552	II - 315
— Trditve strank	II - 315
— Presoja Splošnega sodišča	II - 319

Peti tožbeni razlog: kršitev določb Pogodbe glede svobode opravljanja storitev.	II - 326
— Trditve strank	II - 326
— Presoja Splošnega sodišča.	II - 328
Četrty tožbeni razlog: kršitev določb Pogodbe glede konkurence	II - 330
— Trditve strank	II - 330
— Presoja Splošnega sodišča.	II - 332
Šesti tožbeni razlog: kršitev lastninske pravice UEFE.	II - 336
— Trditve strank	II - 336
— Presoja Splošnega sodišča.	II - 337
Sedmi tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti.	II - 339
— Trditve strank	II - 339
— Presoja Splošnega sodišča.	II - 340
Osmi tožbeni razlog: kršitev načela enakega obravnavanja.	II - 341
— Trditve strank	II - 341
— Presoja Splošnega sodišča.	II - 341
Predlog UEFE za sprejetje ukrepov procesnega vodstva	II - 343
Stroški.	II - 344